

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Вилківський навчально-виховний комплекс
"Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-ліцей"
Кілійської районної Ради Одеської області
Природничо-гуманітарно-технологічної спеціалізації

Методична робота
Вилківського навчально-виховного комплексу
„Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-ліцей”

(з досвіду роботи Вилківського навчально-виховного
комплексу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-ліцей»
Кілійського району Одеської області)

Автори :

Соловйова Алла Георгіївна,
директор Вилківського НВК
„ЗОШ І-ІІІ ступенів – ліцей”,
Сивізіна Ніна Петрівна,
заступник директора
Вилківського НВК
„ЗОШ І-ІІІ ступенів – ліцей”
з навчально-виховної роботи

Вилкове
2012

ВІЗИТНА КАРТКА
ВИЛКІВСЬКОГО НАВЧАЛЬНО – ВИХОВНОГО КОМПЛЕКСУ
„ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І-ІІІ СТУПЕНІВ -ЛІЦЕЙ”

Школа стає справжнім вогнищем
культури лише тоді, коли в ній
панують чотири культи: культ
Батьківщини, культ Людини,
культ Книги, культ Рідного Слова.
В.О.Сухомлинський

- Вилківський навчально – виховний комплекс „Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів - ліцей” розпочав свою роботу у 2001 році на базі загальноосвітньої школи №2 міста Вилкове – однієї з кращих шкіл Кілійського району Одеської області.
- У навчальний комплекс входять:
 - ліцей технологічного, математичного, біолого – хімічного профілю;
 - загальноосвітня школа;
 - очно – заочна школа;
 - центр довузівської підготовки учнів випускних класів – філія центру довузівської підготовки Одеської академії холоду.
- НВК - обласний опорний заклад кафедри методики викладання природничо – математичних дисциплін Одеського обласного інституту удосконалення вчителів.
- НВК – опорна база Національної академії наук України проведення літніх таборів – тренінгів для підлітків міста та учасників екологічних акцій області та України.
- НВК - Всеукраїнський експериментальний майданчик з проблеми „Використання еколого – біологічних і природоохоронних технологій у впровадженні профільного навчання та орієнтації учнів на вибір подальшого навчання”.
 - НВК – переможець обласного конкурсу „Школа сприяння здоров’ю”.
 - У 2010 році НВК увійшов до Національної мережі Шкіл сприяння здоров’ю.
 - НВК співпрацює з:
 - Ізмаїльським державним гуманітарним університетом;
 - Одеською академією холоду;
 - Одеською державною аграрною академією;
 - Інформаційно – туристичним центром Дунайського біосферного заповідника Національної академії наук України.
 - У НВК працюють 57 вчителів, з них:
 - вищу категорію – 19 чоловік;
 - першу категорію - 15 чоловік
 - другу категорію - 11 чоловік;

- „Вчитель-методист” – 13 чоловік;
- „Старший вчитель” – 9 чоловік;
- «Відмінники освіти України» – 10 чоловік
- НВК - опорний навчальний заклад щодо реалізації проблем екологічного виховання в районі, області, України.
- НВК - районний опорний навчальний заклад роботи районної Школи передового педагогічного досвіду для практичних психологів, вчителів початкової школи, біології, іноземної мови, математики.
- Матеріально технічна база НВК відповідає статусу навчального закладу для розвитку компетентної творчої особистості
- Основою створення організаційно – функціональної системи творчої діяльності вчителів та учнів є робота колективу НВК над проблемою „Компетентність як основа успіху для самореалізації учня та вчителя”.

Паспорт навчально-виховного комплексу „Вилківська загальноосвітня школа 1 – 111 ступенів - ліцей”

Повна назва: Навчально-виховний комплекс «Вилківська загально-освітня школа 1- 111 ступенів - ліцей»

Тип навчального закладу: Навчально-виховний комплекс

Форма власності: Державна

Ідентифікаційний код: 25997425

Директор: Соловійова Алла Георгіївна, вчитель фізики вищої категорії вчитель – методист, Відмінник освіти України.

Адреса: м. Вилкове, вул. Татарбунарського Повстання, 40, Кілійський район, Одеська область, ...55

Телефон: (804843) 3-25-04

E- mail – адреса - немає

Web – сторінка школи – немає

Символи: гімн, герб, прапор.

Кількість учнів -622

Кількість класів – 28, з них:

- класів загальноосвітньої школи – 24;
- класів ліцею – 4.

Кількість учителів – 57

Із них мають кваліфікаційну категорію:

Вищу категорію – 18 чоловік;

Першу категорію - 12 чоловік;

Другу категорію - 11 чоловік;

Категорію „Спеціаліст” - 16 чоловік..

Якісний склад педкадрів за званнями:

- „Вчитель-методист” – 12 чоловік;
- „Старший вчитель” – 7 чоловік;
- Відмінники освіти України – 12 чоловік.

Кількість книг у бібліотечному фонді (у тому числі підручників):
21058:

- підручники – 12058;
- кількість книг, брошур – 9857.

Кількість найменувань періодичних видань: 32.

Кількість комп’ютерів у закладі: 34.

Кількість комп’ютерних програм: 16:

(«Енциклопедія з біології», «Енциклопедія Кирила і Мефодія», «Атлас з географії. 10 – 11 клас», «Атлас з географії України. 8 - 9 клас», «Атлас з історії України. 5 клас», «Атлас з історії України. 8 клас», «Атлас з історії всесвітньої. 9 клас», «Атлас з всесвітньої історії. 8 клас», «ППЗ «Школярник», «ППЗ «Фізика – 8», „ПМК. ТЕРМ – 7» (завдання з

математики), «Бібліотека електронних наочностей «Хімія 8 – 9 класи», «Бібліотечні електронних наочностей «Фізика 7 – 9 класи», «Віртуальна фізична лабораторія. 7 – 9 клас», «Віртуальна фізична лабораторія. 10 – 11 клас», «Фізика . «Ваш репетитор»

Мультимедійна дошка: 1

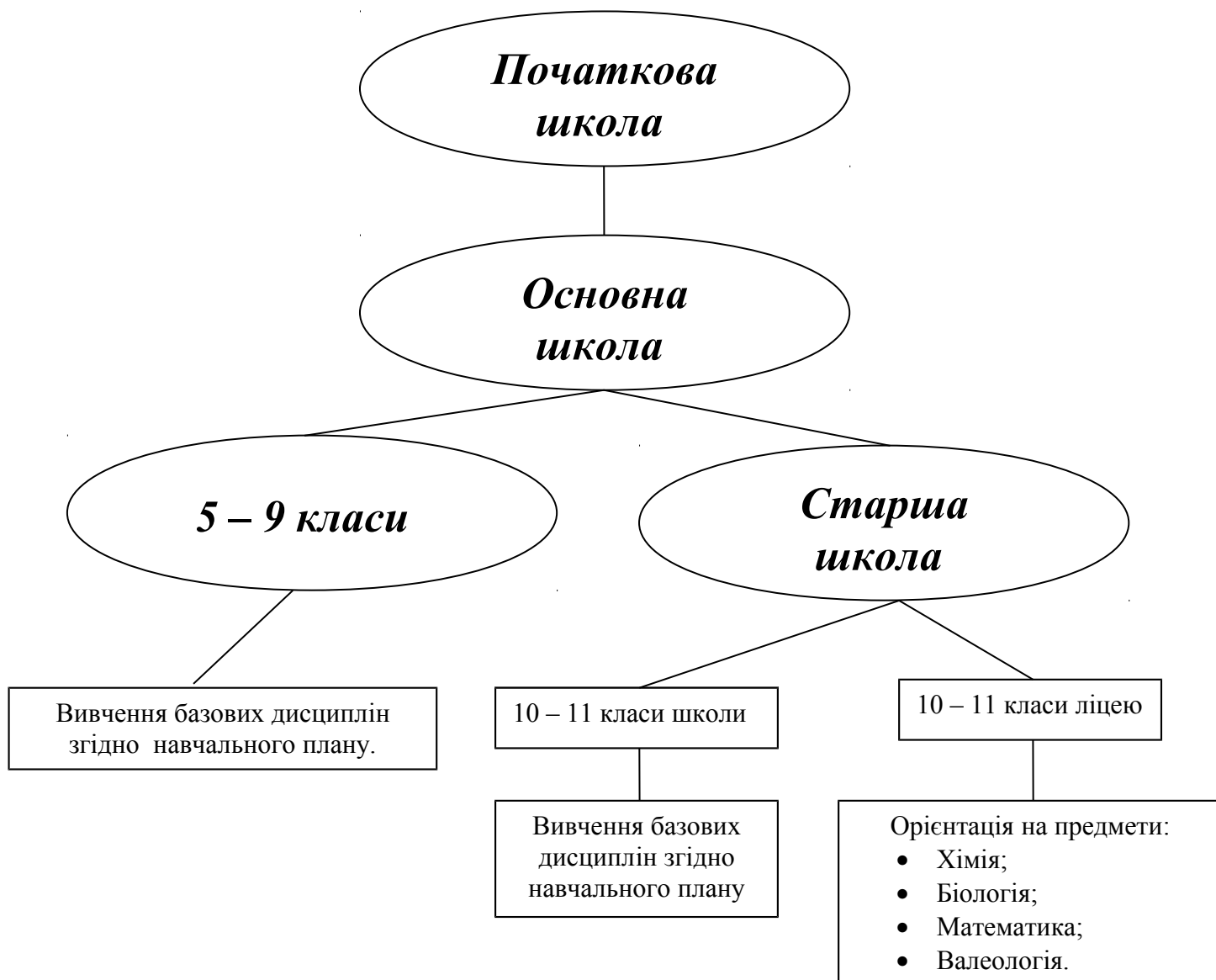
У закладі є:

- початкова школа – 9 класів;
- загальноосвітня школа ІІ - ІІІ ступенів – 15 класів;
- районний ліцей - 4 класи;
- очно-заочна школа – 3 класи, учнів - 44 чоловіка.

Навчально-виховний комплекс має:

- площу – 5002,8 кв. м.;
- класних кімнат - 44 ;
- кабінети інформатики – 2;
- кабінет фізики;
- кабінет хімії;
- кабінет біології;
- кабінет математики;
- кабінет історії та права;
- кабінет естетичного мистецтва;
- кабінети праці – 4;
- кабінет директора навчально-виховного комплексу;
- приймальня;
- шкільний музей „Історія школи”;
- актову залу;
- спортивну залу;
- залу хореографії;
- спортивні майданчики – 2;
- їдальню;
- медичний кабінет;
- кабінет психолога та соціального педагога;
- методичний кабінет;
- кабінет педагога – організатора;
- кімнату відпочинку для вчителів;
- бібліотеку.

**Структура навчально-виховного комплексу
«Вилківська загальноосвітня школа 1- 111 ступенів - ліцей»**

Перелік нагород НВК „Вилківська загальноосвітня школа І – ІІІ ступенів - ліцей”

- Грамота Кілійської райдержадміністрації, відділу Освіти за третє командне місце в районному етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін 2005 рік
- Грамота Кілійської райдержадміністрації, відділу Освіти за третє командне місце в районному етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін, 2006 рік
- Грамота Кілійської райдержадміністрації, відділу Освіти за перше місце у районному конкурсі на кращу модель (систему, структуру, форми) роботи з обдарованими дітьми в умовах особистісно – орієнтованого навчання, 2006 р.
- Грамота Кілійської районної ради Профспілки працівників освіти і науки України за плідну працю і підтримку аматорської творчості освітян, 2007 рік
- Грамота Кілійської райдержадміністрації, відділу Освіти за участь у районній педагогічній виставці «Методична скарбничка» (з досвіду реалізації науково – методичної проблеми педагогів району), 2007 рік
- Грамота Кілійської райдержадміністрації, відділу Освіти за якісно підготовлений матеріал на районну педагогічну виставку «Зернини педагогічного досвіду. Сучасні технології особистісно – зорієнтованого навчання», 2008 рік
- Грамота Кілійської райдержадміністрації за участь в обласній виставці „Взаємодія сім'ї, школи, правоохоронних структур по попередженню жорстокості та насильства серед учнівської молоді”, 2009 рік.
- Грамота Кілійської райдержадміністрації, відділу Освіти за третє командне місце в районному етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін, 2009 рік
- Диплом Одеської обласної державної адміністрації, управління освіти і наукової діяльності за перемогу в обласному етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту сучасної моделі навчального закладу – Школи сприяння здоров'ю, 2009 рік.
- Авторське свідоцтво за роботу «Школа сприяння здоров'ю – Школа ефективного розвитку компетентної творчої особистості»
- Диплом ХІІІ Міжнародної виставки навчальних закладів «За високі творчі досягнення в інноваційному оновленні національної системи освіти», 2010 рік.

Зміст

1. Вступ. Візитна картка навчально-виховного комплексу „Загальноосвітня школа І_ІІІ ступенів-ліцей”	- 1
2. „Знайомтеся – це Ми!”	
3. Методична робота навчально-виховного комплексу	- 9
4. Додатки	- 17
4.1. Модель системи управління НВК	- 24
4.2. План методичної роботи	
5. Науково-методичний центр НВК	
5.1. Методична рада НВК	
5.2. Структурно – змістова модель методичної роботи в НВК	
5.3. Методичні об’єднання та кафедри	- 25
5.4. Робота творчих груп	- 30
5.5. Заходи методичної роботи	- 33
5.5.А. Педагогічна рада	
5.5.Б. Педагогічна рада	
6. Методичний кабінет – творча лабораторія НВК	- 36
7. Система підготовки кадрів	- 38
8. Організація роботи з молодими вчителями	- 39
8.1. „Пам’ятка молодому вчителю”	
8.2. „Пам’ятка наставнику”	
9. Робота з обдарованими та здібними дітьми	- 44
9.А. Моніторинг участі в конкурсах....	
9.Б. Програма „Обдарована дитина”	- 53
9.2. „Школа ефективного розвитку творчої компетентної особистості”	
9.2.А. Модель Школи	
9.2.Б. Модель екологічного...	
9.3. Взаємодія з державними установами	
10. Профорієнтаційна робота	- 50
11. Моніторинги	- 52
12. Електронний варіант роботи	
13. Література	

Методична робота – важлива складова післядипломної педагогічної освіти, що має цілісну систему дій і заходів, спрямованих на підвищення кваліфікації та професійної майстерності кожного педагогічного працівника, розвиток творчого потенціалу педагогічних колективів навчальних закладів, досягнення позитивних результатів навчально-виховного процесу. І успіх розв'язання накреслених перед сучасною школою завдань багато в чому залежить від того, наскільки правильно сплановано в школі організаційно-педагогічні та методичні заходи.

Розбудовуючи науково-методичну роботу в навчально-виховному комплексі „Вилківська загальноосвітня школа 1-111 ступенів - ліцей”, ми намагаємось забезпечити повноту і цілісність системи, реалізувати основні завдання і зміст науково-методичної роботи з педагогічними кадрами. З метою оптимізації керівництва методичною роботою розподіляємо обов'язки так: директор визначає організаційну структуру методичної роботи, добирає керівників методичних об'єднань та кафедр, розглядає й затверджує плани методичних об'єднань та кафедр, забезпечує участь учителів у курсовій підготовці.

Завучі НВК відповідають за планування методичної роботи, організовують й координують роботу всіх методичних ланок школи. Дирекція школи спрямовує усю методичну роботу на підвищення фазового та освітнього рівня вчителів, вивчення і втілення в практику кращого педагогічного досвіду, збагачення досвіду педагогів школи новими прогресивними технологіями та на постійне вдосконалення навичок самоосвіти.

На даній основі у навчально-виховному комплексі розробляється **план-сітка методичної роботи**, яка спрямована на надання практичної допомоги з питань вдосконалення методики уроку як основної форми навчального процесу; вивчення і впровадження в практику кращого педагогічного досвіду і досягнень психолого-педагогічної науки; оволодіння новими педагогічними технологіями навчання і виховання школярів; систематичне вивчення і аналіз навчальних програм, підручників і методичних посібників; надання допомоги молодому вчителю. В плані відображені результативність і підсумки методичної роботи за попередній навчальний рік, зокрема, стан виконання навчальних програм, рівень і якість навчальних досягнень. (Додаток. „Методичний план роботи НВК”) Учасниками науково-методичної роботи в НВК є шкільне методичне об'єднання класних керівників, шкільні методичні об'єднання, творчі групи, педагогічна рада, методична рада. (Додаток „Модель системи управління”)

З метою вирішення проблеми НВК методична робота в школі направлена на **розв'язування наступних завдань**:

- створити педагогічні умови для розвитку життєво компетентної, толерантної особистості;
- розробити методики та критерії визначення результативності педагогічних умов, які сприяють рівному доступу до якісної освіти;
- розробити модель педагогічної системи НВК, спрямовану на розвиток компетентної особистості;
- впровадження інтерактивних технологій;
- забезпечення повноцінного фізичного розвитку особистості;
- формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя у дітей та молоді.

Методична робота в НВК будується на досягненнях науки, передового педагогічного досвіду, системою аналітичної, організаційної, діагностичної, пошукової, дослідницької, науково-практичної, інформаційної діяльності з підвищення наукового, загальнокультурного рівня педагогічних працівників, удосконалення їх професійної компетенції та підвищення ефективності навчально-виховного процесу. Тому вся методична робота НВК спрямована на розвиток компетентної особистості, здатної вийти за межі отриманих знань та саморозвитку. І методичну діяльність колективу активізує робота над темою **«Компетентність як основа успіху та самовдосконалення учня та вчителя»**, участь у районних та обласних семінарах, співпраця з вищими учбовими закладами. На базі НВК проводяться засідання районних та обласних методичних об'єднань, працюють районні Школи передового педагогічного досвіду з англійської мови, біології, психології та початкових класів.

Головною метою в методичній роботі школи є:

- навчально-методичне забезпечення педагогічного процесу,
- організація удосконалення відповідної фахової освіти та кваліфікації вчителів.

Педагогічний колектив НВК – це творчий нестандартно працюючий колектив однодумців, який, використовуючи багатий досвід видатних педагогів В.О.Сухомлинського, І.П.Іванова, С.Русової, І.Д.Беха, педагогів – новаторів України, досвід навчальних закладів Одещини – Національної мережі Шкіл сприяння здоров'ю – М.П.Гузика (м. Южне), Л.М.Паюл (м. Одеса), Т.А.Саказли (Кам'янський НВК), Л.М.Ісаєвої (Липецька ЗОШ), педагогів Вінниччини, зокрема А.Бури, Т.Шаргородської (с. Олександрівка), С.Ващук (м. Ужгород), О.Сібіль (м. Запоріжжя) та інших, унікальну культуру і природну спадщину Дунайської дельти, створив модель **Школи сприяння здоров'я – Школи ефективного розвитку компетентної, творчої особистості**. (Додаток)

Провідна ідея Школи сприяння здоров'ю – Школи ефективного розвитку компетентної творчої особистості - це створення:

- позитивного навчально – виховного та соціокультурного середовища життєтворчості, ефективного розвитку компетентної творчої особистості, набуття нею життєвої компетентності, збереження здоров'я всіх учасників навчально – виховного процесу;
- унікальної моделі природоохоронного і екологічного навчання, виховання (за експериментом).

Головні завдання Школи сприяння здоров'ю – Школи ефективного розвитку компетентної творчої особистості:

- розвиток в учнів творчих здібностей, всебічна підтримка обдарованих дітей;
- збереження і зміцнення здоров'я дітей, формування культури здорового способу життя дітей та їх батьків;
- виховання в учнів свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності;
- удосконалення форм і методів формування здорового способу життя;
- формування ціннісних орієнтацій, задоволення інтересів і потреб учнів;
- формування в учнів імунітету до антидевіантної поведінки та асоціальних вчинків;
- координація діяльності НВК, медичної та психологічної служби, позашкільних закладів м. Вилкове, громадських організацій, соціальних служб в рішенні проблеми Школи сприяння здоров'я, охорони, збереження та укріплення здоров'я учнів;
- підвищення професійної компетентності педагогів у здійсненні навчально – виховного процесу.

Новизна. За інноваційним потенціалом досвід роботи можна охарактеризувати **як комбінаторно–моделюючий**. Наша Школа сприяння здоров'я – Школа ефективного розвитку компетентної творчої особистості – це створене позитивне педагогічно доцільне навчально – виховне та соціокультурне середовище, що базується на засадах педагогіки співробітництва, педагогіки толерантності, технологій особистісно орієнтованої педагогічної взаємодії, еколого – біологічних і природоохоронних технологій та активному (діяльнісному) підходу.

Діяльність Школи сприяння здоров'ю ґрунтується на **принципах**:

- принцип єдності й диференційованості в змісті освіти;
- принцип розливатального характеру навчання;
- принцип співпраці та співтворчості між учителем, учнем та батьками;
- принцип індивідуалізації та диференціації навчання;
- принцип оптимізації навчально – виховного процесу.

В контексті державних стандартів і державних замовлень діяльність НВК орієнтована на забезпечення якісної освіти і збереження здоров'я дітей, та якісної підготовки і перепідготовки педагогічних

кадрів, здатних формувати у дітей та молоді позитивну мотивацію на здоровий спосіб життя.

Для впровадження даної теми в НВК створено:

1. Навчання в навчально – виховному комплексі відбувається українською та російською мовами.
2. Вивчаються дві іноземні мови: англійська мова та французька мова.
3. Підібрано якісний кадровий склад педагогічних працівників – 50 вчителів, серед них: зі званнями:
 - „Вчитель-методист” – 13 чоловік;
 - „Старший вчитель” – 8 чоловік;
 - Відмінники освіти України – 12 чоловік.
 - „О.А. Захаренко” – 1 чоловік.

Мають кваліфікаційну категорію:

- Вищу – 21 вчитель;
- Першу - 16 вчителів;
- Другу - 7 вчителів;
- „Спеціаліст” – 6 вчителів.

4. В НВК реалізується профільне навчання. **Метою** створення профільних класів є організація роботи з обдарованими учнями.

Напрямки профілізації:

- технологічний;
- біолого – хімічний;
- природно – математичний.

5. Профільні предмети:

- хімія,
- біологія,
- математика та інформатика,
- фізика.

Всі предмети викладають досвідчені вчителі.

6. При створенні фізичного середовища життєдіяльності учасників навчально – виховного процесу, регламентації гігієнічних умов і режимів навчання при сучасних формах організації навчально – виховного процесу в НВК працюють методичні об’єднання та кафедри:

- суспільних дисциплін;
- природничих дисциплін;
- іноземних мов;
- вчителів художньо – естетичного циклу;
- фізичного виховання, ОБЖ, ДПЮ;
- трудового навчання та креслення;
- математики, інформатики та фізики;
- української мови та літератури;
- російської мови та літератури;
- початкових класів;

- класних керівників та класоводів.

7. Впроваджуються авторські програми:

- „За сторінками підручника хімії” для учнів 10 класу (автор Ошуркова Онисія Михайлівна, вчитель хімії вищої категорії, вчитель – методист, Відмінник освіти України Вилківського НВК);
- „Розв’язування задач з хімії” для учнів 10 класу (автор Ошуркова Онисія Михайлівна, вчитель хімії вищої категорії, вчитель – методист, Відмінник освіти України Вилківського НВК);
- „Екологічне виховання учнів” для учнів 8 - 10 класів (автор Склює ва Юлія Миколаївна, вчитель біології вищої категорії, вчитель – методист, Відмінник освіти України Вилківського НВК);
- „Дім, в якому ти живеш” для учнів 10 - 11 класів (автор Балацька Тетяна Іванівна, науковий співробітник Інформаційно – туристичного центру Дунайського біосферного заповідника Національної академії наук України);
- „За сторінками підручника граматики” для учнів 9 – 11 класів (автор Єфімова Юлія Володимирівна, вчитель англійської мови вищої категорії, вчитель – методист, Вилківського НВК);
- „Історичне краєзнавство” для учнів 8 – 11 класів (автор Кондаурова Людмила Василівна, вчитель історії вищої категорії, вчитель – методист, Відмінник освіти України Вилківського НВК);
- „Історичні постаті ХХ сторіччя” для учнів 11 класів (автор Кондаурова Людмила Василівна, вчитель історії вищої категорії, вчитель – методист, Відмінник освіти України Вилківського НВК);
- „Художня вишивка шовковими стрічками” для учнів 10 класів (автор Тукало Олександра Леонідівна, вчитель праці вищої категорії, вчитель – методист, Відмінник освіти України Вилківського НВК);
- „Інтерактивні методи на уроках української мови в початкових класах” для учнів 1 - 4 класів (автор Голубова Марія Моїсєївна, вчитель початкових класів вищої категорії, вчитель – методист, Відмінник освіти України Вилківського НВК);
- „Група особистісного росту” для учнів 1 – 2, 5 – 6 класів (автор Стефанова Галина Володимирівна, практичний психолог 1 категорії Вилківського НВК);
- Методичний посібник „Розвиток орфографічної зірності у молодших школярів” для учнів 1 – 4 класів (автор Жекова Антоніна Микитівна, вчитель початкових класів вищої категорії,

вчитель – методист, Відмінник освіти України Вилківського НВК);

- Методичні посібники „Приложение к учебнику русского языка” для учнів 5, 6 класів (автор Галкіна Євгенія Петрівна, вчитель російської мови та літератури вищої категорії, вчитель – методист, Відмінник освіти України Вилківського НВК);
- Методична розробка „Конференції на уроках фізики” для учнів 9 класів (автор Соловйова Алла Георгіївна, вчитель фізики вищої категорії, вчитель – методист, Відмінник освіти України Вилківського НВК);
- Методична розробка „Цикл уроків української мови” для учнів 3 класів (автор Маншиліна Неля Райнгольдівна, вчитель початкових класів вищої категорії, вчитель – методист Вилківського НВК);
- Методична розробка „Екологічне виховання у початкових класах” для учнів 1 - 4 класів (автор Губінова Лариса Анатоліївна, вчитель початкових класів вищої категорії, вчитель – методист, Відмінник освіти України Вилківського НВК).

8. Введено **спецкурси**:

- Здоровий спосіб життя (9 клас)
- Сучасні офісні інноваційні технології (10 клас)
- За сторінками підручника хімії (10 клас)
- Здоров’я людини та довкілля (10 клас)
- Екологія (10 - 11 клас)
- Практикум розв’язування задач з генетики (10 клас)
- Практикум розв’язування задач з хімії (10 клас)
- Основи медичних знань (10 клас)
- Індивідуальні заняття з хімії (10 клас)
- Основи психології. Психологія спілкування (11 клас)
- Художня культура (10 – 11 клас)
- Групові заняття з математики (9 – 11 класи)
- Основи теорії української літератури (11 клас)
- За сторінками підручника граматики (9 – 11 класи)
- Історичні постаті XX сторіччя (11 клас)
- Історичне краєзнавство (8 – 11 клас).

9. Створено **матеріально – технічну базу**: сучасний кабінет біології, обладнаний мультимедійною системою, кабінет хімії, фізики, географії, інформатики, спортивна та хореографічна зали.

10. Впроваджується модель „Школи сприяння здоров’ю – Школи ефективного розвитку компетентної творчої особистості”.

11. Впроваджується **багаторівнева освітньо – виховна модель** „Школи екологічного розвитку”.

12. НВК – **Всеукраїнський експериментальний майданчик** за проблемою „Використання еколого – біологічних природоохоронних

технологій у впровадженні профільного навчання та орієнтації учнів на вибір подальшого навчання” з 2008 року.

Екологічне виховання в НВК є одним із головних факторів у вихованні компетентної особистості, бо місце, в якому ми живемо унікальне і з погляду розташування, і з погляду побуту, і з погляду природних умов. Вилкове - це маленька Українська Венеція, це місто рибалок, це перлина дельти Дунаю. Тому НВК співпрацює з Інформаційно-туристичним центром Дунайського біосферного заповідника Національної академії наук України, з дошкільним навчальним закладом „Золота рибка”, Вилківським Будинком творчості.

Створена унікальна МОДЕЛЬ співпраці: „Інформаційно – туристичний центр Дунайського біосферного заповідника - дошкільний навчальний заклад „Золота рибка” – НВК „Вилківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів - ліцей” – Молодіжний Дунайський клуб”. (Додаток)

НВК включено до Загальнодержавної програми формування національної екологічної мережі України на 2000–2015 роки в міжріччі „Дунай – Південний Буг”. З 2008 року НВК став Всеукраїнським експериментальним майданчиком за проблемою „Використання еколого – біологічних і природоохоронних технологій у впровадженні профільного навчання та орієнтації учнів на вибір подальшого навчання”. Впроваджується багаторівнева освітньо-виховна модель „Школи екологічного розвитку” (за експериментом), яка має такі складові рівні:

1 рівень „Краплинка” – дошкільний заклад „Золота рибка”;

2 рівень „Світлячок” – охоплює 1 – 4 класи НВК;

3 рівень „Еколенд” – охоплює 5 – 9 класи НВК;

4 рівень „Ойкумена” – ліцейський - 10 – 11 класи.

В роботі просліджується наступність між дошкільним закладом, початковою школою, школою ІІ ступеню та ліцеєм:

- ▣ засвоєння елементарних знань про навколишнє середовище і правил поведінки людини в ньому;
- ▣ здобуття навчального досвіду, активного включення та реалізації життєвих планів особистості.

Мета „Школи екологічного розвитку”:

- створення умов адаптації учнів до здобуття якісної європейської освіти,
- можливості глибоко використовувати в навчальному процесі виховний потенціал навчальних предметів,
- формування особистості, що володіє не тільки певним обсягом наукових знань, але і відповідними моральними якостями, активною громадською позицією,
- виховання екологічно свідомої особистості.

Завданнями Школи екологічного виховання :

- формування у молоді екологічної культури та гуманістичного світогляду, раціонального природокористування;
- оволодіння науковими знаннями про довкілля, складні взаємозв'язки в природі, що склалися протягом тривалого історичного розвитку;
- виховання національної свідомості засобами еколого-натуралістичної освіти, вивчення питань українознавства, ознайомлення з природою Дунайського біосферного заповідника НАНУ і України;
- формування знань і вмінь дослідницького характеру, спрямованих на розвиток інтелекту, творчої і ділової активності, життєвої позиції в питаннях екологічного характеру;
- залучення талановитої молоді до просвітницької діяльності серед широких верств населення через роботу дитячої неурядової організації – Молодіжного Дунайського Клубу Вилкове;
- розробка єдиної навчальної програми використання екологічних технологій з усіх шкільних предметів для базової школи, для свідомого обрання профілю навчання.

На базі НВК проводяться екологічні семінари і конференції району та області, Всеукраїнські збори учасників екологічних експедицій.

РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ

Школи сприяння здоров'ю – Школи ефективного розвитку компетентної творчої особистості

Сьогодні НВК це:

- 📄 **Всеукраїнський експериментальний майданчик** за проблемою „Використання еколого – біологічних і природоохоронних технологій у впровадженні профільного навчання та орієнтації учнів на вибір подальшого навчання” (2008 рік);
- 📄 Опорна база проведення **літнього табору – тренінгу** для підлітків міста та учасників екологічних акцій області та України, який проводиться спільно з *Національною академією наук України* (з 2007 року);
- 📄 **Обласний опорний навчальний заклад** кафедри методики викладання природничо – математичних дисциплін *Одеського обласного інституту удосконалення вчителів* за проблемою „Екологічне виховання на базі Дунайського біосферного заповідника Національної академії наук України” (з 2002 року);
- 📄 **Районний опорний навчальний заклад** кафедри початкових класів за проблемою „Екологічне виховання в початковій школі”;
- 📄 Опорний навчальний заклад щодо реалізації **проблем екологічного виховання** в районі, області, Україні;

- 📖 **Районний опорний навчальний заклад** роботи *районної Школи передового педагогічного досвіду* для практичних психологів, вчителів початкової школи, біології, іноземної мови, математики;
- 📖 **Центр пропаганди** зорового способу життя та профілактики шкідливих звичок *серед дітей та дорослих* м. Вилкове.

Науково-методичний центр НВК

Науково–методичне забезпечення НВК здійснює науково–методичний центр, до якого входять:

- 📖 методична рада НВК,
- 📖 шкільні методичні об'єднання вчителів-предметників, класних керівників,
- 📖 творчі групи.

Мета та завдання науково – методичного центру:

- визначення нового змісту освіти Школи ефективного розвитку компетентної творчої особистості у відповідності з потребами, інтересами й нахилами учнів, розробка авторських програм;
- підвищення професійної компетентності вчителя та класного керівника;
- надання допомоги вчителям в удосконаленні їхніх навичок у здобутті нових і поглибленні одержаних знань, в організації самоосвітньої та дослідницької роботи;
- вивчення і впровадження в педагогічну практику досягнень педагогічної науки та передового педагогічного досвіду;
- розвиток творчої ініціативи вчителів і формування позитивної сфери їх діяльності;
- аналіз ефективності діяльності НВК за програмою моніторингу освітньої системи зростання особистості;
- корегування діяльністю керівників шкільних методичних об'єднань та творчих груп НВК;
- організація наставництва для молодих вчителів та класних керівників;
- організація інноваційної діяльності вчителів та класних керівників.

Науково–методичний центр здійснює та координує такі напрямки діяльності:

1. Впровадження інноваційних технологій освіти та виховання. Робота шкільних методичних об'єднань за проблемами:

- „Використання еколого – біологічних і природоохоронних технологій у впровадженні профільного навчання та орієнтації учнів на вибір подальшого навчання” – шкільне методичне об'єднання вчителів кафедри природничо – математичного циклу:
Технології екологічного виховання;

- „Технології реалізації творчого потенціалу ліцеїстів у процесі проектної діяльності” – шкільне методичне об’єднання вчителів кафедри початкових класів, історії, ОБЖ: Технології проектної діяльності;
 - „Основні критерії ефективності виховної роботи та оцінки діяльності класного керівника” – шкільне методичне об’єднання кафедри класних керівників: Технології виховної діяльності.
2. Робота **5 творчих груп** за проблемами:
- „Впровадження інтерактивних методів роботи”;
 - „Екологічний експеримент”;
 - „Здоровий спосіб життя”;
 - „Компетентність у викладанні предметів”
 - „Імідж класного керівника, вчителя – предметника, випускника”.
3. Проведення **моніторингу** стану виконання державного стандарту освіти.
4. Проведення конференції педагогів, батьків та громадськості „Компетентність як ключ до оновлення змісту освіти”.
5. Проведення відкритої педагогічної ради „Сучасні форми атестації учнів як інструмент управління якістю освіти” за участю всіх учасників навчально-виховного процесу.
6. Проведення відкритої педагогічної ради „Успіх як життєвий пріоритет розвитку творчої компетентної особистості”
6. Проведення Педагогічних читань „Діяльність педагогічного колективу щодо забезпечення умов самореалізації особистості відповідно до її здібностей, інтересів” та інше.

Методична рада НВК

Організаційно-керівним центром науково-методичної роботи НВК є **методична рада**, що створена з метою координації зусиль окремих підрозділів НВК для ефективної роботи, для здійснення контролю за виконанням плану науково–дослідної та експериментальної роботи в системі кафедр.

У своїй діяльності методична рада НВК керується Конституцією України, Законом України „Про освіту”, Національною доктриною розвитку освіти України, іншими законами та урядовими рішеннями в галузі освіти, наказами і розпорядженнями Міністерства освіти і науки України, управління освіти Кілійської районної державної адміністрації. Науково-методична проблема:

«Компетентність як основа успіху та самовдосконалення учня та вчителя».

Основні завдання методичної ради:

- запровадження „Закону про освіту”, „Закону про загальну середню освіту”;

- визначення нового змісту освіти Школи ефективного розвитку компетентної творчої особистості у відповідності з потребами, інтересами й нахилами учнів, розробка авторських програм;
- підвищення професійної компетентності вчителя та класного керівника;
- надання допомоги вчителям в удосконаленні їхніх навичок у здобутті нових і поглибленні одержаних знань, в організації самоосвітньої та дослідницької роботи;
- вивчення і впровадження в педагогічну практику досягнень педагогічної науки та передового педагогічного досвіду;
- розвиток творчої ініціативи вчителів і формування позитивної сфери їх діяльності;
- аналіз ефективності діяльності НВК за програмою моніторингу освітньої системи зростання особистості;
- корегування діяльністю керівників шкільних методичних об'єднань та творчих груп НВК;
- організація наставництва для молодих вчителів та класних керівників;
- організація інноваційної діяльності вчителів та класних керівників.

Основні напрями роботи методичного кабінету

- створення умов для індивідуальної роботи педагогічних працівників шляхом постійного забезпечення їх науково-методичною літературою;
- організація консультацій з питань психології, педагогіки, фахової підготовки, методики викладання предметів;
- участь в організації та проведенні представницьких педагогічних заходів;
- впровадження в практику роботи кращого педагогічного досвіду, досягнень сучасної науки та освітніх технологій.

Методична рада НВК збирається на свої засідання один раз за два місяці і є дорадчим органом для адміністрації НВК. Згідно з чинними нормативними документами, педагогічна рада НВК періодично заслуховує на своїх засіданнях звіти про роботу методичного кабінету.

Склад методичної ради НВК

№	ПІБ	Доручення	Категорія, звання
1.	Соловйова Алла Георгіївна	Голова ради, директор НВК, вчитель фізики	Вища, „Методист,” „Відмінник освіти”, „О.А.Захаренко”
2.	Сивізіна Ніна Петрівна	Заступник директора з НВР. Голова МО класних керівників. Вчитель російської мови та літератури	Вища, „Старший вчитель”
3.	Зеленченко Євгенія Микитівна	Заступник директора з НВР. Вчитель біології	Вища, „Старший вчитель”
4.	Маншиліна Нелля Романівна	Заступник директора з НВР, вчитель початкових класів	Вища, „Методист”
5.	Суслова Тетяна Семенівна	Голова Ради школи. Вчитель англійської мови	Вища, „Старший вчитель”
6.	Наум Валентина Павлівна	Голова батьківської Ради. Вчитель математики	1 категорія
7.	Ошуркова Онісія Михайлівна	Голова кафедри природничих наук. Вчитель хімії	Вища, „Методист,” „Відмінник освіти”
8.	Галкіна Євгенія Петрівна	Голова МО російської мови та літератури	Вища, „Методист,” „Відмінник освіти”
9.	Губінова Лариса Анатоліївна	Голова МО початкових класів	Вища, „Методист,” „Відмінник освіти”
10.	Нечитайло Олексій Пилипович	Голова кафедри фізичного виховання, ДПЮ, ОБЖ. Вчитель фізичного виховання	Вища, „Методист,” „Відмінник освіти”
11.	Кондаурова Людмила Василівна	Голова кафедри суспільних наук. Вчитель історії	Вища, „Методист,” „Відмінник освіти”
12.	Гончаренко Валентина Володимирівна	Голова МО української мови та літератури	Вища, „Старший вчитель”
13.	Воло щук Тетяна Іванівна	Голова кафедри естетичних наук. Вчитель музики	1 категорія,
14.	Касьянова Любов Григорівна	Голова кафедри математики, фізики, інформатики	Вища, „Старший вчитель”

15.	Тукало Олександра Леонідівна	Голова кафедри трудового навчання, креслення. Вчитель трудового навчання	Вища, „Методист,“ „Відмінник освіти”
16.	Єфімова Юлія Володимирівна	Голова кафедри іноземних мов Вчитель англійської мови	Вища, „Методист”

Затверджено
Директор НВК
----- А.Г.Соловійова

ПЛАН РОБОТИ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ НВК НА 20.. – 20.... НАВЧАЛЬНИЙ РІК

	Зміст роботи	Виконавець
ВЕРЕСЕНЬ	1.Розподіл обов’язків між членами методичної ради. 2.Організація та зміст методичної роботи. 3.Обговорення й затвердження планів роботи ШМО, методичної ради та творчих груп. 4.Про організацію роботи над єдиною методичною проблемою 5.Затвердження графіка предметних тижнів. 6. Робота з обдарованими учнями. 7. .Огляд новинок методичної, психологічної, педагогічної літератури	Голова методичної ради Голови ШМО та творчих гру Бібліотека
ЛИСТОПАД	1.Удосконалення навчально-виховного процесу на основі сучасних технологій. 2.Про підготовку до атестації вчителів. 3.Про підготовку учнів до участі в шкільних, районних олімпіадах та МАН. 4.Про підготовку до предметних тижнів. 5.Робота з обдарованими учнями. 6.Організація методичної роботи з учителями, які відчувають утруднення в організації навчально – виховної роботи. 7.Огляд новинок методичної, психологічної, педагогічної літератури.	Голова методичної ради Голови ШМО Бібліотекар
СІЧЕНЬ	1.Аналіз результативності методичної роботи за 1 семестр. 2.Аналіз роботи вчителів-наставників. 3.Заходи з управління самоосвітою педагогів. 4.Поповнення банку даних про досягнення психолого – педагогічної науки та передового досвіду. 5.Робота з обдарованими учнями. 6.Критерії оцінки творчої активності та професійної компетентності педагога. 7.Підсумки моніторингу знань учнів за 1 семестр. 8. Огляд новинок методичної, психологічної, педагогічної літератури.	Голова методичної ради Завуч з НВР Завуч з НВР
БЕРЕЗЕНЬ	1.Творчі звіти вчителів, які атестуються. 2.Підсумки участі учнів в шкільних, районних, обласних, республіканських конкурсах, олімпіадах, МАН. 3. Підсумки результатів конкурсу «Вчитель року». 3.Про нормативні і програмно-методичні документи, статті періодичної преси.	Голова методичної ради Голови ШМО Завуч з НВР

ТРАВЕНЬ	1. Підбиття підсумків роботи методичної ради за 2009 – 2010 учбовий рік. 2. Звіти кураторів ШМО про роботу за учбовий рік. 3. Звіти творчих груп про роботу за учбовий рік. 4. Підсумки моніторингу начального процесу за навчальний рік. 5. Про планування методичної роботи на наступний рік.	Голова методичної ради Голови ШМО Куратори творчих груп Голова методичної ради Голови ШМО
---------	---	---

I. Організаційні заходи

- Поновити інформаційні матеріали в методичному кабінеті.

Вересень - жовтень 2009 р.

- Поповнити картотеку ППД та картотеку методичної літератури.

Жовтень - листопад 2009 р.

- Систематично поповнювати папки „Молодому вчителю”, „Класному керівнику”, „Інноваційні форми роботи”.

Протягом року

II. Робота з вивчення, узагальнення та поширення ППД

- Протягом кожного семестру знайомити педагогічний колектив НВК з матеріалами ППД, опублікованими пресі.
- Ознайомити вчителів НВК з тематикою досвіду шкіл району, який вивчався районним методичним кабінетом протягом 2009 року.

Лютий 2010 р.

- Творчий звіт учителів, які атестуються.

Листопад - березень

- Вивчити та узагальнити досвід вчителів: Галкіної Є.П., Склуюєвої Ю.М.,

Жовтень – січень

III. Робота над проблемною темою НВК

- Скласти картотеку літератури з проблемної теми.

Вересень 2009 р.

- Скласти план роботи НВК над науково-методичною темою.

Серпень 2009 р.

- Провести методичний тиждень „День відкритих дверей” на тему „Компетентність як основа успіху та самовдосконалення учня та вчителя”

Листопад 2009 р.

- Звіт керівників творчих груп про роботу над проблемами груп.

Грудень, травень

- Аналіз роботи педколективу над науково-методичною темою протягом 2009-2010 н.р.

ІІІ. Управління навчально-виховним процесом

1. Вивчення стану викладання:

- ❖ математики;
- ❖ української мови;
- ❖ біології;
- ❖ хімії.

2. Підготовка та проведення педагогічної ради.

3. Проведення директорських контрольних робіт з рідної мови навчання в 5 класах, з математики в класах.

4. Організація та проведення шкільних та районних олімпіад.

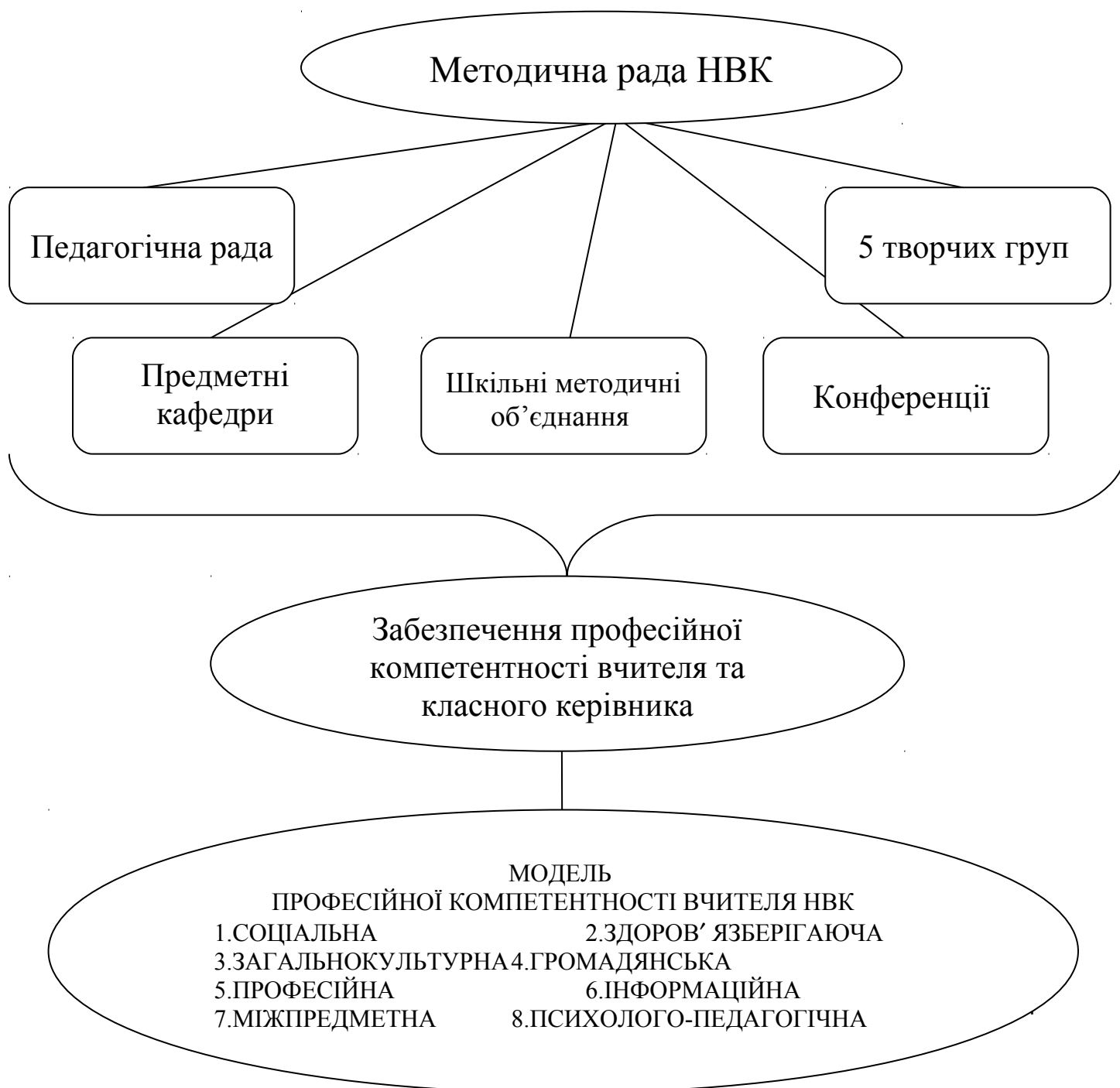
5. Організація та участь в інтелектуальних змаганнях, конкурсах, МАН.

6. Перевірка виконання навчальних програм з предметів.

7. Підготовка учнів к ЗНТ.

8. Визначення рівня успішності учнів за кожен семестр.

Структурно – змістова модель методичної роботи
НВК «Вилківська загальноосвітня школа І-ІІІ
ступенів - ліцей»

Методичні об'єднання та кафедри НВК

Основна організаційна форма колективної методичної роботи в навчально-виховному комплексі „Вилківська ЗОШ І-ІІІ ступенів-ліцей” в системі підвищення кваліфікації педагогічних кадрів – це методичні об'єднання, головною функцією яких є ознайомлення педагогів із сучасним станом і перспективами розвитку загальної середньої та позашкільної освіти, досягнення науки, перспективним педагогічним досвідом, оновлення і поглиблення знань педагогічних працівників зі спеціальності та суміжних дисциплін, постійне підвищення їхнього загальнокультурного рівня, набуття ключових компетенцій.

Методичні об'єднання створюються в НВК за наявності не менш як трьох спеціалістів одного фаху. Якщо менше, то об'єднуються вчителі різного фаху і створюють кафедру. Директор НВК добирає керівників методичних об'єднань та кафедр, розглядає й затверджує плани методичних об'єднань та кафедр. Діяльність кафедр значно відрізняється від методичних об'єднань:

- по-перше, об'єднання вчителів різного фаху;
- по-друге, всі вчителі кафедри працюють над спільною проблемою;
- по-третє, педагоги керують творчою роботою учнів НВК;
- по-четверте, вчителі готують методичні рекомендації, статті, програми, підручники.

На засіданнях методичних об'єднань та кафедр розглядаються важливі питання, такі як:

- Реалізація творчого потенціалу вчителя.
- Реалізація вимог в оцінюванні досягнень учнів.
- Нестандартний урок: пошук, рішення.
- Розвиток в учнів навичок самостійної роботи на уроках як шлях до особистісного зросту.
- Використання форм і методів роботи, що сприяють розвитку компетентної творчої особистості.
- Робота з обдарованими та здібними учнями.
- Сучасні інноваційні технології.
- Взаємодія вчителя та учнів у процесі оцінювання досягнень учня та інші.
- Участь вчителів та учнів в конкурсах, змаганнях, МАН, олімпіадах.

Засідання методичних об'єднань та кафедр проводяться один раз в два місяці та в червні місяці, після закінчення навчального року і державної атестації.

План методичної роботи складається на поточний рік і спрямовується на поліпшення науково-теоретичної, методичної та практичної підготовки педагогічних кадрів, містить завдання, основні напрями його роботи, аналіз роботи за поточний рік тощо.

Методичні об'єднання та кафедри НВК

Методичне об'єднання, кафедра	Голова МО, кафедри	Проблема, над якою працює МО, кафедра
Початкова школа	Губінова Лариса Анатоліївна, вчитель вищої категорії, „Методист”, „Відмінник освіти України”	«Розвиток творчих та комунікативних здібностей учнів для самореалізації кожної особистості»
Класні керівники та класоводи	Сивізіна Ніна Петрівна, заступник директора з НВР, вчитель вищої категорії, „Старший вчитель”	„Формування професійних компетентностей класних керівників в роботі з учнями, батьками, класними колективами через впровадження сучасних технологій виховання”
Українська мова та література	Гончаренко Валентина Володимирівна, вчитель вищої категорії	«Прийоми активізації пізнавальної діяльності учнів, формування в них умінь і навичок самостійності вчитися»
Російська мова та література	Галкіна Євгенія Петрівна, вчитель вищої категорії, „Методист”, „Відмінник освіти України”	Формирование образовательных компетентностей учащихся на основе познавательной деятельности на уроках русского языка и литературы
Фізичне виховання, ДПЮ, ОБЖ	Нечитайло Олексій Пилипович, вчитель вищої категорії, „Методист”, „Відмінник освіти України”	«Формування здоров'язберігаючої компетентності»
Історія та право	Кондаурова Людмила Василівна, вчитель вищої категорії, „Методист”, „Відмінник освіти України”	«Актуалізація пізнавальної діяльності учнів через активні форми роботи на уроках та позакласних заходах»
Природничий (хімія, біологія, географія)	Шуркова Онисія Михайлівна, вчитель вищої категорії, „Методист”, „Відмінник освіти України”	«Впровадження інтерактивних методів роботи на уроках природничих наук »
Трудового навчання та креслення	Тукало Олександра Леонідівна, вчитель вищої категорії, „Методист”, „Відмінник освіти України”	«Використовування індивідуальних форм роботи учнів на уроках трудового виховання»
Фізика, математика. інформатика	Касьянова Любов Григорівна, вчитель вищої категорії, „Методист”	«Удосконалення навчально-виховного процесу шляхом впровадження інноваційних технологій»
Художньо-естетичне	Воло щук Тетяна Іванівна, вчитель I категорії	«Формування професійної компетентності вчителів музики, образотворчого мистецтва, художньої культури в роботі з учнями та класними колективами»
Іноземні мови	Єфімова Юлія Володимирівна, вчитель	«Розвиток комунікативної компетенції учнів за допомогою ігор, групових форм

При переході до такої системи роботи важливе значення набули ***Тижні педагогічної майстерності***. Це глибока робота над проблемною темою. Вся діяльність кафедр та методичних об'єднань спрямована на створення умов для успішного становлення молодих вчителів, класних керівників та вдосконалення педагогічної майстерності досвідчених вчителів.

Злагоджена робота предметних кафедр це запорука успішної науково-методичної роботи НВК в цілому над проблемою закладу, по виконанню поточних завдань, які нам доводиться розв'язувати протягом навчального року.

Ми впевнені, що компетентного випускника може виховати тільки компетентний вчитель. Нами була розроблена модель учителя та класного керівника, компетентного у різних категоріях – це ті знання, уміння, навички, здібності, способи діяльності, які дають можливість вихователю не тільки ефективно компетентно працювати, а й сприяє його особистісному успіху, значно покращує якість навчально-виховного процесу.

МОДЕЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ НВК

1. **СОЦІАЛЬНА компетентність** (комунікативні та організаторські здібності, стиль поведінки у конфліктних ситуаціях).
2. **ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧА компетентність** (фізичне, психічне, духовне і соціальне здоров'я).
3. **ЗАГАЛЬНОКУЛЬТУРНА компетентність** (толерантність, педагогічний такт, ціннісні орієнтації, імідж, мовленнєві навички, стиль педагогічної діяльності).
4. **ГРОМАДЯНСЬКА компетентність** (патріотизм, активна громадянська позиція, що відповідає законодавству України, нормативно-правова компетентність).
5. **ПРОФЕСІЙНА компетентність** (ерудиція та досконале знання предмета, педагогічна майстерність, особистісна зрілість та особисті досягнення, здібність до інноваційної діяльності).
6. **Компетентність з інформаційних та комунікаційних технологій** (комп'ютерна грамотність, інформаційна культура, використання комп'ютера на уроках).
7. **Межпредметна компетентність.**
8. **Психолого – педагогічна компетентність.**

МОДЕЛЬ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА НВК

1. *Соціально – трудова компетентність* (комунікативні та організаторські здібності, стиль поведінки у конфліктних ситуаціях).
2. *Здоров'язбережувальна компетентність* (фізичне, психічне, духовне і соціальне здоров'я)
3. *Комунікативна компетентність* (вміння будувати стосунки з урахуванням інших людей.)
4. *Інноваційні компетентності* (вміння добувати інформацію, розвиток пізнавальних процесів, інтересів).
5. *Компетенція саморозвитку* (повинен мати певний комплекс засобів, що дадуть змогу стати суб'єктом самоосвіти).
6. *Творча компетентність* (творчо підходити до вирішення проблем).
7. *Адміністративна компетентність*.
8. *Інформаційна компетентність* (комп'ютерна грамотність, інформаційна культура, використання комп'ютера на уроках).

Загальновідомо, що головним критерієм оцінювання діяльності школи є досягнення її випускників. Творча група колективу НВК створила модель випускника, яка є орієнтиром шкільної діяльності.

МОДЕЛЬ ОСОБИСТІСТІ ВИПУСКНИКА НВК

1. **Творча компетентність:** творчо підходити до вирішення проблем.
2. **Інформаційна компетентність:** розвиток пізнавальних процесів, інтересів.
3. **Психофізіологічна компетентність** (комунікативні та організаторські здібності, стиль поведінки у конфліктних ситуаціях.).
4. **Культурно-дозвільна компетентність:** повинен вміти раціонально використовувати дозвілля.
5. **Сімейно-побутова компетентність** : повинен мати уявлення про сутність дорослої людини.
6. **Суспільно-правова компетентність:** активна громадська позиція і здатність самореалізації в суспільно – політичному житті.
7. **Професійно-трудова компетентність:** повинен мати уявлення про світ сучасних професій та володіти засобами своєї професійно – трудової діяльності.
8. **Комунікативна компетентність:** вміння будувати стосунки з урахуванням інших людей.
9. **Компетентність саморозвитку та самоосвіти:** повинен мати певний комплекс засобів, що дадуть змогу стати суб'єктом самоосвіти.

«Затверджено»
Директор НВК
-----А.Г. Соловйова

ТИЖНІ З ПРЕДМЕТІВ на 20... – 201.. навчальний рік

№ п/ п	Предмет	Тема	Місяць	Тиждень
1.	Російська мова та література		Лютий	I
2.	Українська мова та література	«День української писемності та мови» «Шевченківські дні»	Листопад Березень	I II
3.	Математика		Березень	I
4.	НВП та фізична культура	День здоров'я «Козацькі розваги» День захисника Вітчизни	Вересень Грудень Лютий	II I III
5.	Природничі науки	«Міжнародний день птахів» «Всесвітній день здоров'я» «День довкілля» «День заповідників і нац.. парків» «Всесвітній день Землі» «День не куріння»	Квітень	II
6.	Іноземні мови		Листопад	IV
7.	Естетичні науки		Квітень	III
8.	Труди		Грудень	IV
9.	Історія, право, Етика	«День українського козацтва» «Знаємо свої права, виконуємо свої обов'язки» «День соборності України»	Жовтень Листопад Січень	II III 22/01/10
10	ОБЖ		Січень	IV
11	Тиждень		Березень	III

	молодого вчителя			
12	Фізика		Грудень	II
13	Бібліотека	Тиждень дитячої та юнацької книги Гра-подорож в дитяче місто	Березень Квітень	III III
14	Початкові класи		На протязі року	На протязі року

Робота творчих груп НВК

В структурі методичної роботи НВК значне місце займає діяльність постійно діючих семінарів, творчих груп, ініціативних груп та інших методичних осередків. Це міжпредметні методичні утворення, які об'єднують в собі відносно сталі групи педагогів, які працюють над визначеною методичною проблемою.

Мета: вивчення відповідної проблеми, висунення гіпотези, апробування ідеї на практиці.

В НВК працюють 6 творчих груп:

- „Впровадження інтерактивних методів роботи”;
- „Школа сприяння здоров'я”;
- „Екологічний експеримент”;
- „Здоровий спосіб життя”;
- „Компетентність у викладанні предметів”
- „Імідж класного керівника, вчителя – предметника, випускника НВК”.

Творчі групи вчителів НВК – це групи педагогів, різних за фахом, які займаються вивченням, освоєнням, упровадженням однієї загальної проблеми. Кожен член групи спочатку самостійно вивчає одну розробку або її частину, потім викладає її колегам, вони його доповнюють, поправляють, обмінюються думками. Тоді реалізують вивчену ідею у своїй практиці, відвідують уроки, обговорюють їх, а коли ці вміння та знання засвоєні, вони їх презентують на семінарах, педагогічних радах, дають рекомендації. Очолюють творчі групи вчителі, кандидатури яких затверджено методичною радою НВК.

Рекомендації, розроблені творчою групою, мають таку структуру:

- коротке обґрунтування актуальності даної проблеми для підвищення ефективності навчально-виховного процесу;
- виокремлення основних положень, висновків, рекомендацій, методів роботи, які є результатом сучасних наукових досліджень, визначення їх необхідності упровадження у шкільну практику;

- визначення змін у функціях усіх категорій педагогічних кадрів (працівників органів управління, методистів, вчителів, директора НВК), які беруть участь в оновленій галузі діяльності;
- викладення умов, за яких можуть бути реалізовані рекомендації творчої групи.

Результативність роботи творчої групи визначається на основі результатів упровадження досягнень науки та передового педагогічного досвіду в масову педагогічну практику.

Результатом плідної роботи творчих груп „Екологічний експеримент” та „Школа сприяння здоров’ю”, які працювали в 2006-2007-2008-2009 навчальних роках, навчально-виховний комплекс „Вилківська ЗОШ I-III ступенів-ліцей” увійшов в Мережу сприяння здоров’ю і став Всеукраїнським експериментальним майданчиком за проблемою „Використання еколого-біологічних і природоохоронних технологій у впровадженні профільного навчання та орієнтації учнів на вибір подальшого навчання”. В школі впроваджуються моделі „Школи сприяння здоров’ю - Школи ефективного розвитку компетентної творчої особистості” та „Школи екологічного виховання”. Творчою групою „Імідж класного керівника, вчителя - предметника, випускника НВК” розроблено моделі ключових компетенцій класного керівника, вчителя та особистості випускника НВК. Три творчі групи продовжують роботу за своїми проблемами.

СПИСОК ЧЛЕНІВ ТВОРЧОЇ ГРУПИ «ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ»

Голова творчої групи: Губінова Лариса Анатоліївна

<i>№</i>	<i>ПІБ ВЧИТЕЛЯ</i>	<i>СПЕЦІАЛЬНІСТЬ</i>	<i>КАТЕГОРІЯ</i>
1.	Губінова Лариса Анатоліївна	Вчитель початкових класів	Вища, методист
2.	Соловійова Марина Олексіївна	Вчитель української мови та літератури	1 кат-ія
3.	Касьянова Любов Григорівна	Вчитель математики	Вища,
4.	Шевченко Тетяна Іванівна	Вчитель хімії	Спеціаліст
5.	Степаненко Ірина Іванівна	Вчитель інформатики	1 кат-ія

6.	Сулова Тетяна Семенівна	Вчитель англійської мови	Вища
----	----------------------------	-----------------------------	------

СПИСОК ЧЛЕНІВ ТВОРЧОЇ ГРУПИ «Екологічний експеримент»

Голова творчої групи: Склюєва Юлія Миколаївна

<i>№</i>	<i>ПІБ ВЧИТЕЛЯ</i>	<i>СПЕЦІАЛЬНІСТЬ</i>	<i>Категорія</i>
1.	Склюєва Юлія Миколаївна	Вчитель біології	Вища, методист
2.	Балацька Тетяна Іванівна	Викладач факультативу «Екологія»	Науковий співробітник ДБЗ
3.	Губінова Лариса Анатоліївна	Вчитель початкових класів	Вища, методист
4.	Куцева Оксана Петрівна	Вчитель початкових класів	1 категорія
5.	Зеленченко Євгенія Микитівна	Вчитель біології	1 категорія

СПИСОК ЧЛЕНІВ ТВОРЧОЇ ГРУПИ «Здоровий та безпечний спосіб життя»

Голова творчої групи: Зеленченко Євгенія Микитівна

<i>№</i>	<i>ПІБ ВЧИТЕЛЯ</i>	<i>СПЕЦІАЛЬНІСТЬ</i>	<i>КАТЕГОРІЯ</i>
1.	Маншиліна Нелля Романівна	Вчитель початкових класів	Вища
2.	Маляренко Тетяна Іванівна	Педагог- організатор	Спеціаліст
3.	Нечитайло Олексій	Вчитель	Вища, методист

	Пилипович	фізкультури	
4.	Московська Марина Костянтинівна	Вчитель фізкультури	2 категорія
5.	Зеленченко Євгенія Микитівна	Вчитель біології	1 категорія
6.	Вязовська Катерина Калинівна	Вчитель ОБЖ	1 категорія

СПИСОК ЧЛЕНІВ ТВОРЧОЇ ГРУПИ «„Формування навчальної компетентності»

Голова творчої групи: Галкіна Євгенія Петрівна

<i>№</i>	<i>ПІБ ВЧИТЕЛЯ</i>	<i>СПЕЦІАЛЬНІСТЬ</i>	<i>КАТЕГОРІЯ</i>
1.	Галкіна Євгенія Петрівна	Вчитель російської мови та літератури	Вища, методист
2.	Галкіна Людмила Володимирівна	Вчитель української мови та літератури	Вища, методист
3.	Олеськів Ольга Оверьянівна	Вчитель інформатики	2 категорія
4.	Ошуркова Онісія Михайлівна	Вчитель хімії	Вища, методист
5.	Тукало Олександра Леонідівна	Вчитель трудового навчання	Вища
6.	Медушивська Лариса Василівна	Вчитель російської мови та літератури	1 категорія

Заходи методичної роботи НВК

Професійне навчання в системі методичної роботи НВК реалізується через різноманітні традиційні індивідуальні та колективні форми: наставництво, лекції, консультації, методичні оперативки, школи молодого вчителя та класного керівника, ділові ігри, тренінгові заняття, презентації проектів. Систематичними стали проведення семінарів–практикумів, єдиного методичного дня для кафедри, засідання педагогічної ради, розширені засідання методичної ради та колективу НВК, узагальнення передового педагогічного досвіду вчителів, творчі

звіти вчителів, які атестуються. За таких умов опрацювання педагогічних інновацій кожен вчитель стає готовим до проведення науково–дослідницької роботи.. Вчителі НВК беруть участь у районних та обласних конкурсах „Шукаймо молоді педагогічні таланти”, „Класний керівник року”, „Вчитель року”, „Ярмарок педагогічних ідей та технологій”, „Особистісно орієнтований урок”, спортивних змаганнях різних напрямків тощо.

Зараз конкретно про окремі **заходи методичної роботи**, які стали традиційними в методичній роботі НВК. Проводяться інструктивно-методичні наради, індивідуальні консультації, засідання методичних об'єднань, предметні тижні, заняття школи молодого вчителя, тижні вчителів, які атестуються, курсова перепідготовка, методична декада „Твоя майстерність, молодий вчителю”, педагогічні наради, засідання методичної ради.

З нетрадиційних форм – педагогічні консилиуми „Проблеми наступності”, сумісні засідання методичної ради з педагогічним колективом „Організація роботи з обдарованими дітьми”, педагогічні ради у формі ділової гри та семінару-практикуму з основної проблеми школи; участь у ярмарку педагогічних ідей; день відкритих дверей для молодого спеціаліста – творча лабораторія вчителя-наставника; день відкритих дверей для батьків НВК, Презентації матеріалів з досвіду роботи вчителів, що атестуються; робота творчих груп НВК з реалізації принципів особистісно-орієнтованого навчання та шкільної проблеми „Школи сприяння здоров'ю”. (Додаток)

Повністю використовуємо курсову **підготовку і атестацію** як важливий фактор підвищення професійної майстерності педагогів.

Чітко відображені заходи методичної роботи в річному плані роботи школи.

Вчителі НВК систематично займаються самоосвітою.

Форми роботи з самоосвіти вчителів НВК

Індивідуальні форми	Групові форми	Масові форми
■ індивідуальна робота над науково-методичною темою; ■ самостійна робота (самоосвіта); ■ стажування; ■ творчі звіти; ■ наставництво; ■ опрацювання фахових журналів; ■ опрацювання методичної літератури; ■ презентація творчих доробків; ■ консультування.	■ методичні утворення і кафедри; ■ творчі (динамічні, ініціативні, проблемні) групи; ■ шкільні семінари; ■ методичні тренінги; ■ консультативні пункти; ■ міжшкільні методичні об'єднання.	■ педагогічні читання; ■ педагогічні конференції; ■ міжшкільні педагогічні виставки; ■ конкурси «Учитель року» та інші; ■ огляди навчальних кабінетів; ■ тижні педагогічної майстерності; ■ проведення методичних ярмарок.

Кожен вчитель має Щоденник з самоосвіти та Методичну папку. Методична папка вчителя постійно поповнюється доробками вчителя та зберігається в методичному кабінеті.

Методична папка містить:

- інформацію про вчителя;
- зміст;
- атестаційні листи;
- посвідчення про курсову перепідготовку;
- методичні щоденники (на навчальний рік);
- аналізи відвідуваних уроків адміністрацією НВК;
- розробки нестандартних уроків;

- розробки нестандартних заходів;
- курсові роботи;
- реферати з виступами на методичних об'єднаннях та педагогічних радах;
- різне.

Методичний кабінет – творча лабораторія НВК

Методичний кабінет НВК – це дійсно творча лабораторія, це умовна назва його діяльності щодо організації безперервної освіти та спілкування педагогічних працівників, постійного пошуку й використання старих і нових джерел, що живлять творчий потенціал учителя.

Методичний кабінет НВК став основною базою для проведення всіх видів методичної роботи та організаційних форм самоосвіти вчителів. Наявність методичного кабінету дає змогу зібрати матеріал, розформувати його за темами. Він діє під керівництвом заступника директора з навчально-виховної роботи Сивізіної Н.П., яка спрямовує і координує всі напрями його діяльності. Методичний кабінет НВК став своєрідною скарбничкою цінного педагогічного досвіду. В ньому вчитель може познайомитись із досвідом своїх колег, знайти літературу з проблеми, вибраної НВК та вчителем.

Основна мета діяльності методичного кабінету НВК – створення інформаційно-методичної бази для вчителів, удосконалення їхньої професійної кваліфікації та самоосвіти.

Основні напрями роботи методичного кабінету

- створення умов для індивідуальної роботи педагогічних працівників шляхом постійного забезпечення їх науково-методичною літературою;
- створення банку даних програмно-методичної, нормативно-правової, науково-технічної інформації;
- організація консультацій з питань психології, педагогіки, фахової підготовки, методики викладання предметів;
- участь в організації та проведенні представницьких педагогічних заходів;
- впровадження в практику роботи кращого педагогічного досвіду, досягнень сучасної науки та освітніх технологій;
- здійснення організаційно-методичної допомоги педагогам у науковій організації праці та розвитку педагогічної творчості;
- координація колективних форм і методів роботи та самоосвіти;

Згідно з чинними нормативними документами, педагогічна рада НВК періодично заслуховує на своїх засіданнях звіти про роботу методичного кабінету.

Перелік матеріалів, які зберігаються в методичному кабінеті НВК

В методичному кабінеті декілька розділів експозиції:

1. *Нормативно-правові документи.*

2. *Шкільна документація.*

3. *Програмно-методичне забезпечення навчально-виховного процесу:*

- Папки з особовими справами;
- Методична документація НВК;
- Тематичні папки „Профільне навчання”, „Інноваційні педагогічні технології”, „Технології проектної діяльності”;
- Методичні папки вчителів;
- Папки методичних об’єднань;
- Папки „Екологічний експеримент” та „Школа сприяння здоров’ю”;
- Папки ППД по рокам;
- Папки „На допомогу вчителю...”;
- Папки з досвідом вчителів-методистів;
- Папки по охороні праці;
- Папки з доробками творчих груп.

4. *Основні навчально-методичні матеріали з навчальних предметів:*

- „Готуємось до уроків”;
- Папки відкритих уроків та виховних заходів;
- Аналітичні матеріали шкільного моніторингу з навчальних предметів;
- Матеріали роботи з обдарованими та здібними учнями;
- Папка „Аналіз уроку”;
- Зразки планів; методичні розробки вчителів;
- Матеріали для організації контролю знань;
- Зразки кращих учнівських робіт;
- Матеріали проведення олімпіад;
- Матеріали проведення предметних тижнів;
- Методична література;
- Нагороди;
- Диски та касети з предметів;

5. *Діагностичні матеріали.*

6. *Матеріали з позакласної роботи.*

7. *Папки з матеріалами науково-практичних конференцій, семінарів, педагогічних читань.*

8. *Картотека.*

9. **Бібліотека методичного кабінету:** підшивки газет і журналів.

У методичному кабінеті обладнано місця для роботи педагогів, є персональний комп’ютер.

Методична документація школи

План методичної роботи школи

План роботи методичної ради

План курсової підготовки та атестації педпрацівників

Структура методичної роботи школи

Положення про шкільне методичне об'єднання

Папки методичних об'єднань та кафедр

План роботи Школи молодого вчителя

Психолого-педагогічний семінар

Робота опорної школи

Самоаналіз діяльності закладу за останні три роки

Методичний кабінет школи

СИСТЕМА ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ПО НВК

В Концепції з формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя у дітей та молоді сказано, що „основним завданням підготовки педагогічних кадрів до здійснення процесу формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя є забезпечення неперервності у формуванні культури здоров'я особистості як невід'ємної складової її професійної компетентності та адаптації до гуманістичної спрямованості навчально – виховного процесу”.

Система підготовки кадрів по НВК включає **три напрями**:

- координація методичної роботи органами управління НВК;
- робота з педагогічними кадрами із забезпечення неперервної освіти, підвищення їх професійної майстерності;
- атестація педагогічних кадрів.

Координація методичної роботи органами управління НВК:

- організація методичної ради НВК і затвердження плану її роботи;
- забезпечення ефективної діяльності творчих груп НВК;
- організація роботи шкільних методичних об'єднань та кафедр;
- організація роботи з обдарованими дітьми;
- організація атестаційної комісії НВК;
- підготовка наказів про організацію та підсумки методичної роботи по навчально – виховному комплексу.

Робота з педагогічними кадрами із забезпечення неперервної освіти, підвищення їх професійної майстерності:

- курсова перепідготовка педагогічних кадрів, згідно графіку;
- організація вчителів НВК до участі до районних конкурсів „Учитель року”, „Класний керівник року”, „Шукаймо молоді таланти”, „Особистісно зорієнтований урок”;
- організація секцій МАНу в профільних класах;
- організація вчителів – предметників на участь їх учнів в інтелектуальних змаганнях, олімпіадах, Всеукраїнських конкурсах „Кенгуру”, „Левеня”, МАНі, інших конкурсах;
- організація самоосвіти вчителів;
- організація участі вчителів НВК в семінарах школи, району, області;
- організація роботи по створенню авторських програм, підручників, методичних розробок;
- організація роботи Шкіл молодого вчителя та класного керівника.

Атестація педагогічних кадрів:

- прийняття заяв від вчителів НВК на чергову атестацію;
- вивчення та узагальнення педагогічного досвіду вчителів;
- проведення засідань атестаційної комісії;
- організація тижнів творчості вчителів, які атестуються.

Структура методичної роботи в школі визначається на рік. Всі вчителі школи охоплені різними формами методичної роботи, відвідують районні семінари, залучені до шкільних методоб'єднань. В школі працюють 11 методоб'єднань, школа молодого вчителя (керівник Сивізіна Н.П.).

Методичні тижні, предметні тижні, декади молодого вчителя, педчитання, конференції, методичні наради та індивідуальні консультації проводяться згідно плану методичної роботи.

Навчання в школі будується за принципом внутрішкільної групової диференціації, що ґрунтується на врахуванні реальних навчальних можливостей та психологічних особливостей школярів. Воно вимагає від учителя високої діагностико-педагогічної культури, вміння реалізувати принципи особистісно-орієнтованого навчання, тобто глибоких знань педагогіки і психології. Це питання допомагає нам вирішити **психолого-педагогічний семінар**, який веде в школі заступник директора з НВР Сивізіна Н.П.

Організація роботи з молодими вчителями

Визначивши одним з пріоритетних напрямків роботи з педагогічними кадрами НВК саме роботу з молодими

спеціалістами, було розроблено систему роботи, спрямовану на розвиток творчих здібностей молодого вчителя, підвищення його професійного рівня шляхом запровадження нових ідей і підходів.

В НВК не один рік працює Школа молодого вчителя. Веде ШМУ заступник з навчально-виховної роботи Сивізіна Н.П. Було проведене спочатку тестування і анкетування, ознайомлення з первинною необхідною інформацією, яке дало змогу правильно спланувати роботу з молодими вчителями.

Усі молоді спеціалісти НВК працюють під керівництвом вчителів-методистів. Наставнику та молодому вчителю вручаються Пам'ятки. (ДОДАТОК) Робота в ШМУ розроблена на два роки. Засідання проводяться щомісяця, на які виносяться як практичні питання, так і теоретичні. Засідання проводяться в різних формах діяльності. Традиційними стали засідання у формі „Круглого столу” та „В гостинній”. Ці форми роботи допомагають в доброзичливій обстановці вирішувати самі скрутні питання. Молоді вчителі відвідують уроки наставників-методистів, уроки всього педагогічного колективу. Обов'язковим є і взаємовідвідування уроків. Вчителі-наставники надають практичну допомогу молодим колегам, проводять консультації. Плідно працює і психологічна служба НВК. Психолог НВК Стефанова Г.В. відвідує уроки молодих спеціалістів, проводить психологічний аналіз уроків, надає допомогу, проводить анкетування та діагностику.

Центром роботи з впровадження досягнень педагогіки та психології є методичний кабінет, де молоді спеціалісти мають змогу ознайомитися з наробками та виставковим матеріалом кабінету.

Молоді вчителі не стоять осторонь шкільного життя. З перших годин роботи в НВК починається їх шкільне життя: знайомство з педагогічним колективом, профспілкою НВК, школою, психолого-соціальною службою НВК, з Шкільним музеєм. Вони залучаються до роботи з учнями в шкільній газеті „Школьная жизнь”, приймають участь в конкурсах, роботі профспілки, роботі педколективу НВК. Вже стали традиційними такі заходи, як „Посвята в педагоги”, декада Молодого вчителя та участь в районному конкурсі „Шукаймо молоді таланти”. Два молоді педагоги НВК, Леонідова І.В.,

вчитель англійської мови, та Шевченко Т.І., вчитель хімії, стали переможцями цього конкурсу.

План роботи Школи молодого вчителя НВК „Вилківська ЗОШ І-ІІІ ступенів-ліцей”

Мета: надати молодим спеціалістам методичну допомогу в розв’язуванні першорядних проблем, подоланні труднощів, із якими зустрічається молодий вчитель, підтримати їхню творчу наснагу, бажання плідно працювати.

№ п/п	Місяць	Теоретичні питання	Практичні заняття	Відповідальні
1.	Серпень	1.Співбесіда з молодими вчителями «Як вам працюється в нашій школі?»	Анкетування « Якої допомоги ви потребуєте?»	Завуч з НВР Психолог
2.	Вересень	1.Складання календарних та поурочних планів. 2.Правила оформлення шкільної документації. 3.Методичний міст «Вибір оптимального поєднання методів навчання»	1.Складання конспекту уроку. 2.Формування мети уроку. 3.Моделювання фрагментів уроків. Навчальна гра. 4.Методика організації навчальної дискусії.	Завуч з НВР Психолог Вчителі-
3.	Листопад Листопад	1.Організація самостійної роботи учнів.	1.Методика роботи на уроці з книгою. 2.Методика проведення лабораторно – практичних робіт.	Завуч з НВР
4.	Счень	1.Особливості роботи з учнями девіантної поведінки	1.Складання характеристики на «важкого» учня. 2.Ділова гра: розв’язування конфліктних ситуацій.	Завуч з НВР. Психолог Соцпедаг

5.	Березень	1.Оцінка та облік результатів навчально – пізнавальної діяльності учнів. 2.Тиждень молодого вчителя.	1.Форми проведення залікових уроків. 2.Розробка завдань для тематичної атестації. 3.Відкриті уроки молодих учителів.	Завуч. Вчителі Психолог
6.	Траєнь	Методичні посиденьки «Калейдоскоп педагогічних ідей»	Творчий звіт молодих вчителів. Демонстрування фрагментів уроків.	Завуч Психолог Соцпедаг

Зміст і форми роботи наставника з молодим спеціалістом

- 1.Складання плану роботи молодого учителя.
- 2.Складання календарно-тематичних планів.
- 3.Допомога спеціалісту в складанні поурочних планів та позакласних заходів.
- 4.Взаємовідвідування уроків і позакласних заходів, їх обговорення.
- 5.Спільні відвідування уроків і їх обговорення.
- 6.Надання молодому спеціалісту рекомендацій щодо самоосвіти.
- 7.Допомога у роботі з учнями девіантної поведінки.
- 8.Залучення молодих учителів до методичної та громадської роботи в НВК.
- 9.Анкети
- 10.Інформація

Памятка для наставника

1. Вместе с начинающим учителем глубоко проанализируйте учебные программы и объяснительные записки к ним.
2. Помогайте составить тематический план, особое внимание обратив на подбор материала для систематического повторения, практических и лабораторных работ, экскурсий.
3. Оказывайте помощь в подготовке к урокам, особенно к первым, к первой встрече с учащимися. Наиболее трудные темы разрабатывайте вместе. В своем классе постарайтесь изучать материал с опережением на 2-3 урока с тем, чтобы дать молодому учителю возможность использовать методику раскрытия наиболее сложных тем.
4. Вместе готовьте и подбирайте дидактический материал, наглядные пособия, тексты задач, упражнений, контрольных работ.

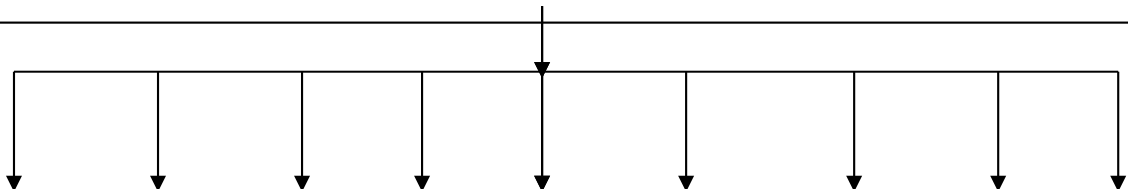
5. Посещайте уроки молодого учителя с последующим тщательным анализом, приглашайте его на свои уроки, совместно их обсуждайте.
6. Помогайте в подборе методической литературы для самообразования и в его организации.
7. Делитесь опытом без назидания, а путем доброжелательного показа образцов работы.
8. Помогайте своевременно, терпеливо, настойчиво. Никогда не забывайте отмечать положительное в работе.
9. Учите не копировать, не надеяться на готовые разработки, а вырабатывать собственный педагогический почерк.

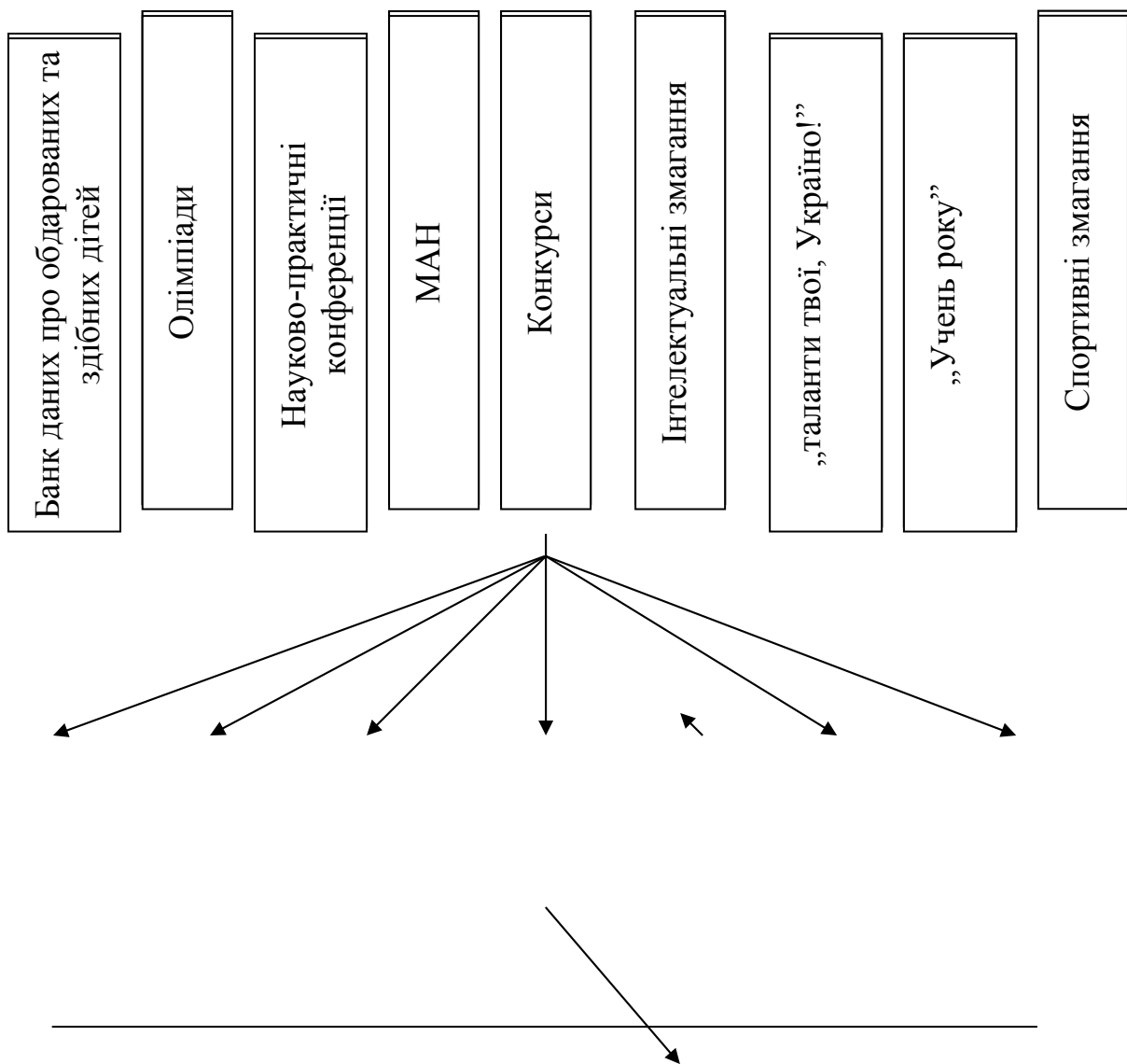
Робота з обдарованими та здібними дітьми

Обдарована особистість – це сукупність природних та інтелектуальних здібностей, що сприяють поглибленому розумінню навколишнього світу, забезпечують високоякісне навчання і творчість учнів.

Робота з обдарованими та здібними дітьми займає важливе місце в навчально – виховному процесі НВК. Про це свідчить моніторинг участі учнів НВК в МАН, інтелектуальних змаганнях, конкурсах творчої особистості, олімпіадах, спортивних змаганнях тощо. (Додаток).

Структура роботи з обдарованими та здібними дітьми

- наданню допомоги обдарованим учням в отриманні знань;
- рівню інтелектуального та соціального розвитку дитини, різним вимогам і можливостям, виявляти основний та послідовний варіант розвитку здібностей дитини;
- переходу від перцептивного рівня пізнання до вищих понятійних рівнів;

- доцільно використовувати девізи уроку, епіграфи, прислів'я.

Форми навчання обдарованих школярів у НВК

У роботі з обдарованими дітьми наші вчителі використовують такі форми навчання:

- індивідуальні;
- фронтальні;
- групові.

<i>Індивідуальні</i>	<i>Фронтальні</i>	<i>Групові</i>
• робота за індивідуальними програмами навчання.	• лекції ; • семінари; • конференції; • дебати; • ділові ігри; • рольові ігри; • презентації проектів.	• постійні групи із зміною функцій їх учасників, • груповий поділ класу з однаковим завданням, • груповий поділ класу з різним завданням.

Самостійна робота. Ефективність проведення самостійної роботи учнів залежить від співпраці учня та вчителя, вибору теми тощо.

Робота з обдарованими та здібними дітьми в НВК здійснюється **чотирма етапами:**

- виявлення обдарованих дітей;
- створення умов для розвитку їхніх потенціальних можливостей на уроках;
- навчання в межах гуртків, факультативів, спецкурсів;
- індивідуальна підготовка.

В навчально-виховному комплексі створено Банк даних про обдарованих та здібних дітей. (Додаток)

На основі цього в НВК розроблена **Комплексна програма** підтримки та розвитку обдарованих дітей, яка **базується на принципах:**

- гуманізму;
- демократизму;
- системності;
- принципу розвивального навчання;
- єдності інтелектуального, морального, фізичного та естетичного розвитку; культуро відповідності. (Додаток)

НВК **співпрацює** з вищими навчальними закладами. Укладені договори про співробітництво з Ізмаїльським державним гуманітарним університетом, Одеською академією холоду, Одеською державною аграрною академією. Тісні зв'язки з вищими навчальними закладами допомагають співпрацювати учням та викладачам на високому науковому рівні в межах Малої академії наук.

Для забезпечення в навчальному закладі панування «чотирьох культур: культу Вітчизни, культу Людини, культу Книги, культу Рідного Слова» (за В.О.Сухомлинським) створено умов ефективного розвитку компетентної творчої особистості, до послуг учнів НВК:

- Профільно – предметні гуртки за інтересами;
- Індивідуально – групові консультації;
- Спортивні секції (12);
- Курси за вибором (8);
- Комп'ютерні класи (2);
- Шкільна психолого – соціальна служба;
- Шкільна медична служба (медична сестра, логопед. лікар);
- Шкільний музей „Історія школи”;
- Актова зала;
- Зала хореографії;
- Спортивна зала;
- Спортивні майданчики (2);
- Бібліотека (21.058 екз.);
- Кабінет естетичного виховання;
- 16 комп'ютерних програм: «Енциклопедія з біології», «Енциклопедія Кирила і Мефодія», «Атлас з географії. 10–11 клас», «Атлас з географії України. 8–9 клас», «Атлас з історії України. 5 клас», «Атлас з історії України. 8 клас», «Атлас з історії всесвітньої. 9 клас», «Атлас з всесвітньої історії. 8 клас», «ППЗ «Школяр», «ППЗ «Фізика – 8», „ПМК. ТЕРМ – 7» (завдання з математики), «Бібліотека електронних наочностей «Хімія 8–9 класи», «Бібліотечні електронних наочностей «Фізика 7–9 класи», «Віртуальна фізична лабораторія. 7–9 клас», «Віртуальна фізична лабораторія. 10–11 клас», «Фізика . «Ваш репетитор»

Учні мають змогу поглибити знання з: англійської мови; французької мови; біології; хімії; предмету „Екологія людини”; математики; української літератури; інформатики; краєзнавства; психології; художньої культури; художньої вишивки; історії.

В НВК впроваджуються **ПРОГРАМИ** для підвищення розуміння учнями переваги здорового способу життя, формування в учнів здоров'язберігаючої компетентності:

- **За базовим компонентом:** „Охорона безпеки життєдіяльності”, „Основи здоров'я”, „Фізична культура”.

Для учнів I ступеню:

1 клас – 4 клас – „Основи здоров'я”, „Фізична культура”.

Для учнів II ступеню:

5 клас – 8 клас - „Основи здоров'я”, „Фізична культура”.

9 клас - „Охорона безпеки життєдіяльності”, „Фізична культура”.

Для учнів III ступеню:

10 клас – 11 клас - „Охорона безпеки життєдіяльності”, „Фізична культура”.

Для ліцеїстів (10-11 класи):

10 клас – 11 клас - „Охорона безпеки життєдіяльності”, „Фізична культура”.

- **За додатковим компонентом.**

1. Реалізується серед учнів 1–11 класів Шкільна комплексна програма превентивного виховання „*Твоє життя – твій вибір*” (на 2008 – 2010 роки).
2. Реалізується серед учнів 6 – 7 класів Програма МОН України „*Рівний - рівному*”.
3. Реалізується Програма „*Школа проти ВІЛ/СНІД*” Міністерства освіти і науки України.
4. Реалізується шкільна **Програма з профілактики девіантної поведінки учнів**.
5. Реалізуються авторські Програми:
 - „Екологічне виховання учнів 8 – 10 класів” (Склюєва Ю.М.),
 - „Дім, в якому ти живеш” (Балацька Т.І.),
 - „Основи психології” (Стефанова Г.В.),
 - „Здоровий спосіб життя” (Стефанова Г.В.).

Для учнів НВК діють шкільні предметні гуртки, введено спецкурси:

- Здоровий спосіб життя (9 клас);
- Сучасні офісні інноваційні технології (10 клас);
- За сторінками підручника хімії (10 клас);
- Здоров'я людини та довкілля (10 клас);
- Екологія (10-11 клас);
- Практикум розв'язування задач з генетики (10 клас);

- Практикум розв'язування задач з хімії (10 клас);
- Основи медичних знань (10 клас);
- Індивідуальні заняття з хімії (10 клас);
- Основи психології. Психологія спілкування (11 клас);
- Художня культура (10–11 клас);
- Групові заняття з математики (9–11 класи);
- Основи теорії української літератури (11 клас);
- За сторінками підручника граматики (9–11 класи);
- Історичні постаті XX сторіччя (11 клас);
- Історичне краєзнавство (8–11 клас).

Учні НВК мають змогу брати участь у:

- 📄 Молодіжній еколого – культурологічній експедиції „Задунайська січ”;
- 📄 Загальнонаціональних та Міжнародних еколого-освітніх заходах: День Довкілля, День Землі, «Марш парків», Міжнародний День Чорного моря, Міжнародний День Дунаю;
- 📄 Тренінгу – таборі „Здорова молодь – здорове майбутнє”;

Широка мережа різноманітних гуртків, секцій, клубів за інтересами, організованих в НВК, сприяє залученню учнів до активного та корисного проведення свого вільного часу. В НВК діють дитячі об'єднання за інтересами:

- Клуб „Червоні вітрила” для учнів 9 – 11 класів.
- Дитяче об'єднання „Веселка” для учнів 5 – 8 класів.
- Дитяче об'єднання „Світлячок” для учнів 1 – 4 класів.
- Клуб „Пошук”.
- Клуб „Знатоки” для 3 – 4 класів.
- Клуб „Інтелектуал” для 7 – 8 класів.
- Клуб „КВАДОК” для учнів 9 – 11 класів.
- Клуб «Що? Де? Коли?».
- Екологічний клуб.
- Гурток краєзнавства та юних екскурсоводів.
- Театральна студія.
- Фольклорний ансамбль «Нові липоване».
- Вокальний гурток.
- Шаховий клуб.
- Спортивні секції (легкої атлетики, футбол, міні футбол; баскетбол; волейбол; настільний теніс, гребля на байдарках та каное,).
- Клуб майбутніх батьків.
- Загони волонтерів:
 - Волонтери милосердя;
 - Волонтери екологи;
 - Волонтери пам'яті.

В НВК реалізується профільне навчання.

Метою створення профільних класів є організація роботи з обдарованими учнями. За власним бажанням учнів в 9–11 класах навчання відбувається за технологічним, біолого–хімічним, природно – математичним напрямками. Профільні предмети: хімія, біологія, математика та інформатика, фізика.

Узагальнена таблиця профільного навчання

№ п/п	Рік	Профіль навчання					
		Технол.	Біолого-хімічний	Гуманітар.	Всього учнів	Поступило	
						Чол..	%
1.	2002-2003	21 чол.	18 чол.	-	39 чол.	33	85%
2.	2003-2004	21 чол.	21 чол.	-	42 чол.	38	90%
3.	2004 2005	25 чол.	-	18 чол.	43 чол.	40	93%
4.	2005-2006	26 чол.	-	13 чол.	39 чол.	39	100%
5.	2006-2007	32 чол.	32 чол.	-	64 чол.	62	97%
6.	2007-2008	26 чол.	22 чол.	-	48 чол.	46	96%
7.	2008-2009	16 чол.		-	16 чол.	14	88%
8.	2009-2010	18 чол.	25 чол.	-	43 чол.	40	93%
9.	2010-2011	-	25 чол.	-	25 чол.	25	100%
	Всього	151 чол.	93 чол.	31 чол.	398 чол.	337	94%

Аналіз результатів виявив, що майже всі випускники НВК продовжують навчання в вищих, середньо – спеціальних закладах.

Тридцять три випускника НВК працюють в ліцеї вчителями.

Профорієнтаційна робота з учнями

Вдалий вибір професії залежить від можливості особистості співвідносити власні можливості з вимогами певної професії, а також здатності адаптуватися до соціально-економічних умов. Тому

профорієнтаційна робота з учнями займає важливе місце в вихованні творчої компетентної особистості НВК.

Профорієнтаційна робота – це система підготовки особистості до свідомого вибору професії.

Мета профорієнтаційної роботи в НВК – формування в учнів готовності до професійного самовизначення.

Тому основними завданнями профорієнтаційної роботи НВК є:

- поглиблене вивчення навчальних і спеціальних предметів, до яких виявляється стійкий інтерес та здібності учня;
- формування професійних інтересів;
- формування основ для соціально- професійної адаптації: мотивів вибору професії;
- вибір шляхів для самопідготовки.

Для оцінки готовності старшокласників до професійного самовизначення використовуються такі критерії:

- мотиваційний: визначає ставлення учнів до майбутньої професії;
- когнітивний: характеризується наявністю знань щодо індивідуальних особливостей, інформованістю про світ професії;
- практичний: передбачає наявність в учнів професійно важливих знань, вмінь, професійно важливих якостей особистості.

Роботу з профорієнтації в НВК ведеться за трьома напрямками:

- ✓ загальні;
- ✓ специфічні;
- ✓ сумісно.

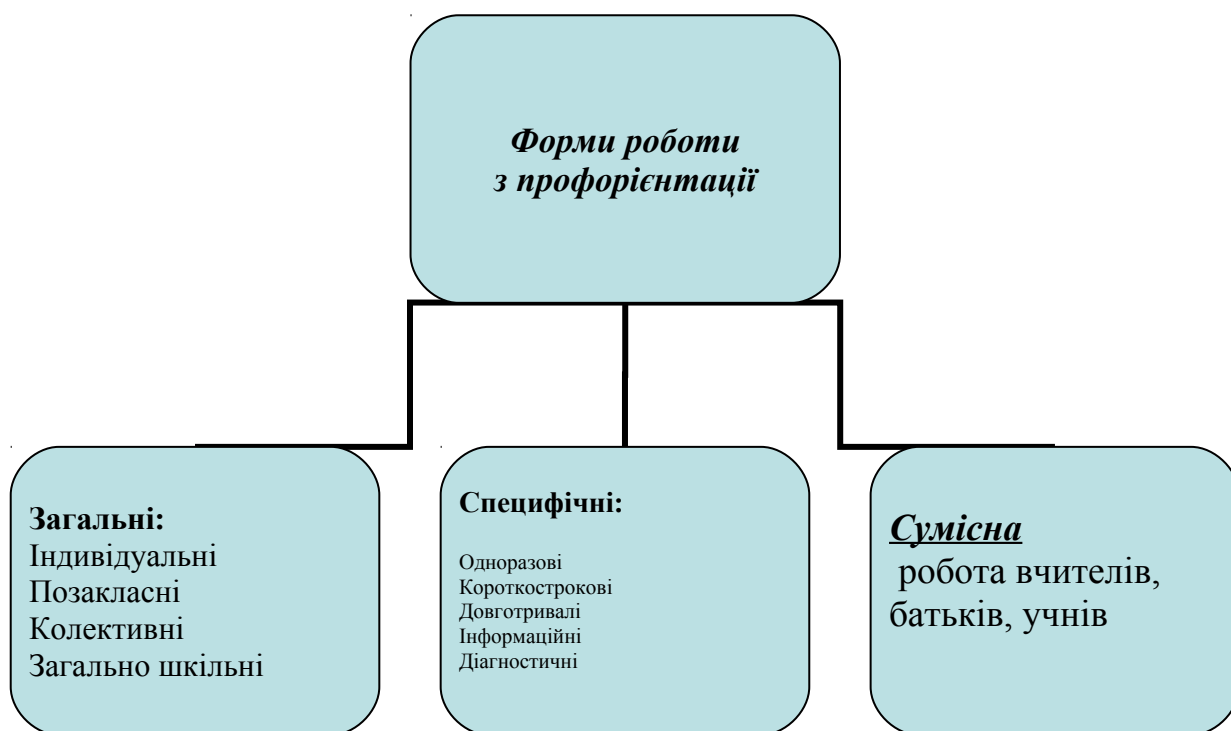
Методи профорієнтаційної роботи, які забезпечують підготовку учнів НВК до професійного самовизначення:

1) репродуктивні:

- лекції;
- презентації;
- бесіди;

2) активні:

- дискусії
- конференції
- ділові ігри
- дебати
- творчі конкурси
- екскурсії
- „Захисти професій”
- „Круглі столи ”.

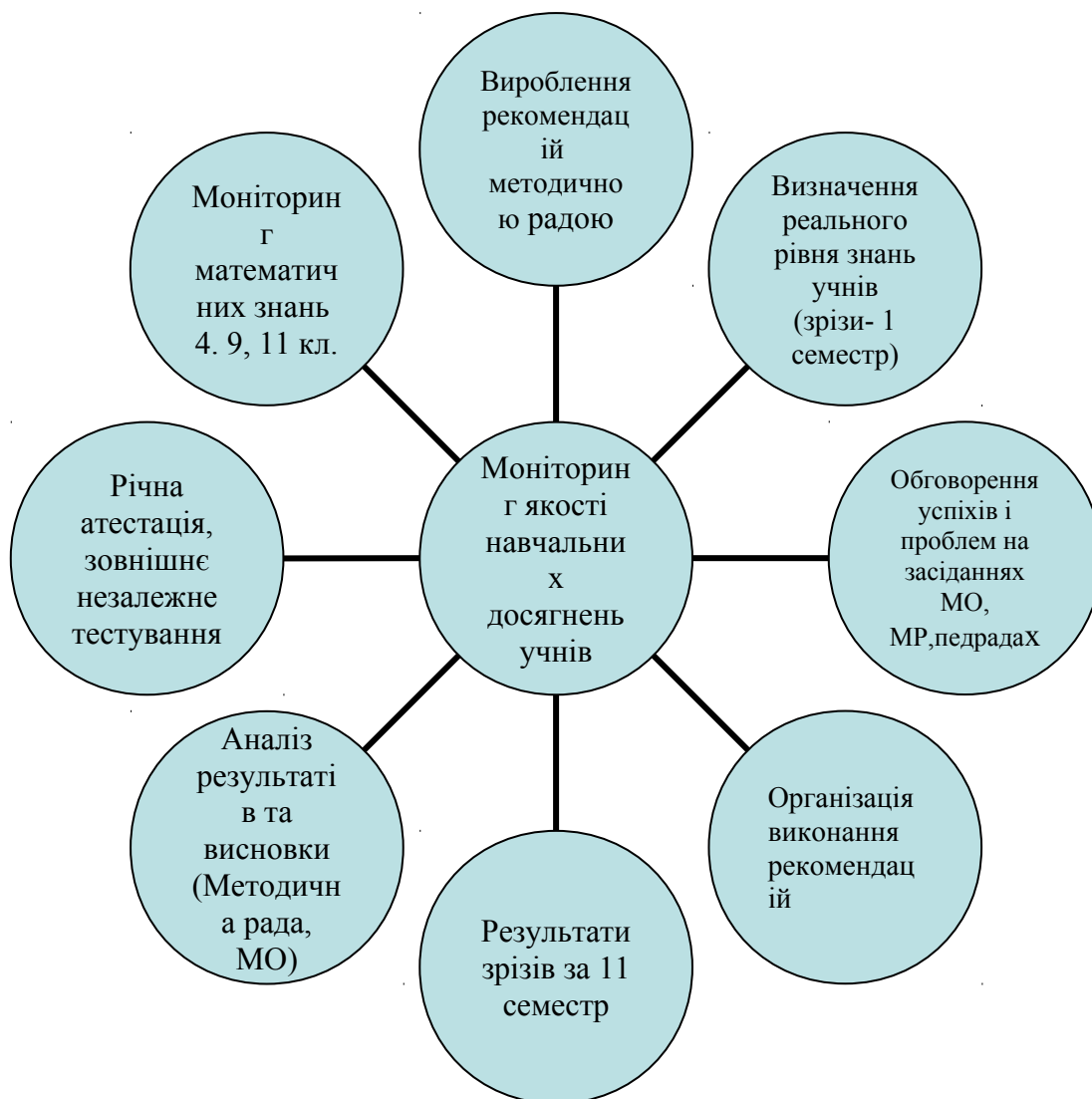

Профорієнтаційна робота внесена до плану виховної роботи на навчальний рік.
Планом передбачено:

№ п/п	Зміст роботи	Термін виконання	Примітка
1.	Залучення учнів до проведення предметних олімпіад, інтелектуальних змагань, конкурсів, МАН	Серпень – листопад	7 – 11 кл.
2.	Зустрічі з працівниками Центру зайнятості	Жовтень – лютий	9 – 11 кл.
3.	Екскурсії на ремонтно-експлуатаційну базу	Вересень – травень	5 – 11 кл.
4.	Тиждень профорієнтаційної роботи		5 – 11 кл.
5.	Конкурс „Учень року”. Номінація „Умелець года”	Грудень	5 – 11 кл.
6.	Виховні години: „Усі роботи важливі – вибирай на смак”		1 – 10 кл.
7.	„Захист професії”		11 класи

Моніторинг якості навчальних досягнень учнів **НВК**

Компетентності складно формувати,
а ще складніше вимірювати,
але без цього якісна
освіта у XXI сторіччі неможлива.
О.Савченко

ДОДАТОК

**КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА ПІДТРИМКИ ТА РОЗВИТКУ
ОБДАРОВАНИХ ДІТЕЙ**

Мета і основні завдання

Програма є основним документом, що визначає стратегію пошуку, навчання, виховання і розвитку обдарованих учнів ліцею. Ця діяльність розглядається у контексті загального процесу проектування, формування і прогнозування інтелектуального потенціалу країни. Тому шкільна програма розроблена на підставі програми «Творча обдарованість», яка запропонована Міністерством освіти України та Президії України.

Головна мета програми – відпрацювання, розробка, налагодження, впровадження ефективних методичних засобів та технологій за темою «Цілісна особистість у цілісному педагогічному процесі».

Педагогічний арсенал – педагогічна система В. О. Сухомлинського, Ш. О. Амонашвілі, Н. П. Гузика.

Педагогічна позиція – оптимістичне прогнозування особистості.

Розділ 1. Система пошуку обдарованих та талановитих дітей

- 1.1. Організація спеціалізованих профільних класів, які працюють на базі як ліцею, так і інших закладів міста. Виявлення потенціальних переможців олімпіад, конкурсів тощо; учасників-членів МАН.
Заст. директора з НМР
заст. директора з виховної роботи
зав. кафедрами
- 1.2. Створення інформаційного банку даних «Інтелект», що містять:
 - дані про особливо обдарованих дітей;
 - дані про мережу позашкільних, наукових та вищих навчальних закладів, що працюють з обдарованими дітьми;
 - оригінальні (авторські) рішення конкурсних завдань;
 - авторські програми вчителів гуманітарно-природничого та художньо-естетичного напрямку.*Заст. директора з НМР*
заст. директора з виховної роботи
зав. кафедрами
соціальний педагог
- 1.3. Створення постійно діючої експертної комісії з проблем організації навчання та виховання обдарованих дітей у складі:
Голова – директор школи-ліцею
Заст. голови - заст. директора з НМР та з виховної роботи

*Члени комісії - зав. кафедрами
наукові керівники
представники Ради школи
представник батьківського шкільного комітету*

Розділ 2. Організаційно-педагогічні заходи.

- 2.1. Організація роботи клубів за інтересами як в початковій школі, так і в школі II-III ступеню навчання.
*заст. директора з виховної роботи
вчителі-предметники*
- 2.2. Організація роботи з розвитку творчих здібностей за допомогою багатофункціональної гри «Млин», «Інтелектуальні бійки»
*заст. директора з виховної роботи
вчителі-предметники
педагог-організатор*
- 2.3. Продовження роботи з вивчення, розвитку й підтримки учнів з високим рівнем загальних здібностей та дітей, обдарованих в художньому, музичному, спортивному та пізнавальному напрямках. Впровадження предметів та курсів за вибором. Впровадження конкурсу «Учень року»
заст. директора з НМР
- 2.4. Безперервна співпраця вчителів, дітей та батьків: конкурси юних дослідників, знавців, художників та ін.
*заст. директора з виховної роботи
класні керівники
батьківська Рада*
- 2.5. Організація педагогічного лекторію для батьків з психолого-педагогічної пропаганди: «Становлення і розвиток творчої особистості», «Як визначити творчі здібності дитини»
*заст. директора з виховної роботи
соціальний педагог*
- 2.6. Проведення батьківської конференції «Як розвивати дитину в сім'ї»
*голова батьківської Ради школи
соціальний педагог*
- 2.7. Створення «Школи лідерів». Розробка положення, впровадження навчальної програми.
заст. директора з виховної роботи

Розділ 3. Науково-методичне забезпечення програм

- 3.1. Постійний огляд науково-методичної літератури, матеріалів періодичного друку про роботу з обдарованими дітьми.
бібліотекар
- 3.2. Проведення семінарів для вчителів початкових класів «Портрет дитини»
заст. директора з навчально-виховної роботи

соціальний педагог

3.3. Проведення теоретичних семінарів для вчителів:

- педагогічна майстерність та її основні елементи, необхідні для розвитку творчих і комунікаційних здібностей
- активні форми навчання
- розвиток пізнавальної активності учня

заст. директора з навчально-виховної роботи

соціальний педагог

Розділ 4. Психолого-педагогічне забезпечення програми

4.1. Постійно проводити роботу з узагальнення та систематизації матеріалів з навчання та розвитку обдарованих дітей.

заст. директора з навчально-виховної роботи

заст. директора з виховної роботи

4.2. Розробка рекомендації для вчителів з розвитку творчих здібностей.

заст. директора з навчально-виховної роботи

соціальний педагог

4.3. Проведення психологічного обстеження особистих особливостей обдарованих дітей за методикою Айзенка, Равена.

психолог

4.4. Налагодити систему діагностики дітей, що вступають до 1 класу за допомогою методики Менгіра.

психолог

4.5. Надання практичної допомоги вчителям у виявленні та роботі з обдарованими дітьми.

заст. директора з навчально-виховної роботи

соціальний педагог

4.6. Проведення консультацій для батьків.

класні керівники

Положення про стипендію «За активну участь в суспільній роботі»

п.1. Стипендія «За активну участь в суспільній роботі» надається учням 9-11 класів, які мають добрі організаційні якості, творчу ініціативу та які виявили добру активність в організації класного та шкільного самоврядування, в роботі дитячих організацій, в організації та проведенні позакласних та позашкільних заходів та які мають високі показники в навчанні та дисципліні.

п. 2. За активну участь в суспільній роботі встановлюється дві стипендії: стипендія I категорії та стипендія II категорії.

п. 3. Стипендії виплачуються зі шкільного фонду всеобучу.

п. 4. Розмір стипендії «За активну участь в суспільній роботі» встановлюється рівним стипендії «За відмінне навчання» відповідної категорії.

п. 5. Кандидатури на надання стипендії «За активну участь в суспільній роботі» можуть надаватися класними колективами, шкільним парламентом, радами дитячих організацій, педрадою, батьківським комітетом школи.

п. 6. Рішення про надання стипендії приймається радою школи шляхом голосування.

Положення про смотр-конкурс «Учень року»

Ціль: виявити талановитих, обдарованих дітей, стимулювати творче відношення до навчання, розширити діапазон спілкування, визвати зацікавленість ділами школи та бажання поглибити свої знання.

Учасники смотру-конкурсу:

- 1) представники учнівських колективів, яких висунули від класів;
- 2) всі бажаючі учні 5-11 класів.

Організація та проведення смотру-конкурсу

Конкурс проводиться шкільним парламентом, Радою старшокласників та Радою дитячого об'єднання «Веселка» за 10 номінаціями:

Інтелектуал школи

Кращій поет року

Активіст школи

Кращій вмілець року

Спортсмен року

Золотий голос школи

Юне обдарування

Міс Чарівність

Кращій художник року

Кращій танцюрист року

і проходить в чотири етапи.

1 етап – організаційний (вересень)

2-3 етапи - основні (жовтень-квітень)

4 етап - заключний (травень)

На **1 етапі** проходить висування кандидатур на участь в шкільному смотрі-конкурсі, обговорюється та затверджується план заходів в рамках конкурсу.

На **2 етапі** учасники конкурсу приймають участь в конкурсі відповідної номінації:

Конкурс вокалістів

Конкурс танцюристів

Конкурс поетів

Конкурс художників

Конкурс вмільців

Конкурс ерудитів

Конкурс «Міс Чарівність»

На **3 етапі** можна використовувати такі роботи, як олімпіади з предметів, спортивні змагання, інтелектуальні ігри, конкурси, виставки.

Переможець в номінації «*Активіст школи*» визначається за допомогою голосування и повинен мати активну життєву позицію, наявність організаторських навичок, приймати активну участь у позакласних та позашкільних заходах.

Переможцем в номінації «Юне обдарування» стає лауреат I-III ступенів кількох номінацій.

На **4 етапі** (заключному) визначаються лауреати конкурсів 3х ступенів, їм присвоюється звання «Учень року» у відповідальній номінації.

Підведення підсумків:

Система підбиття підсумків – з найбільшої кількості балів. Підбиття передчасних підсумків – один раз на чверть.

Нагородження:

Переможці у всіх номінаціях є переможцями загальношкільного см отру-конкурсу «Учень року» та нагороджуються дипломами та пам'ятними стрічками. Нагородження проходить на святі, присвяченому Останньому дзвінку.

Література

1. С.В.Вердіна, А.Г.Панченко. Педагогічна рада. Нестандартні форми. – Харків, 2008, стр.65-81
2. М.Голубенко. Школа молодого завуча. – Київ, 2005, стр.43-77
3. П.Жерносек. Організація науково-методичної роботи в школі. – Харків, 2007, стр.31-51
4. Н.Мурашко. Методична робота школи. – Київ, 2004, стр.67-85
5. В.М.Приходько. Моніторинг якості освіти виховної діяльності навчального закладу. – Харків, 2007, стр.41-94
6. Конституція України (28.06.1996 р.).
7. Конвенція ООН про права дитини (20.11.1989 р.; підписана Україною 21.02.1990р.; ратифікована 27.02.1991 р.; набула чинності для України 27.09.1991р.).
- 8. Закони України:**
 - 8.3. “Про загальну середню освіту” – від 13.05.1999 р. № 651 – XIV;
 - 8.4. „Про захист населення від інфекційних хвороб”
 - 8.5. “Про мови в Україні”;
 - 8.6. “Про молодіжні та дитячі громадські організації” (01.12.1998 р.);
 - 8.7. “Про освіту” (23.03.1996 р.);
 - 8.8. “Про охорону дитинства” - від 26.04.2001р. №2402 – III;
 - 8.9. “Про позашкільну освіту” - від 22.06.2000р.;
 - 8.10. „Про фізичну культуру і спорт”.
9. Державна національна програма “Освіта” (Україна ХХІ століття).
10. Національна програма “Діти України”.
11. Цільова комплексна програма „Фізичне виховання – здоров’я нації”.
12. Міжгалузева комплексна програма „Здоров’я нації” на 2002-2011 роки.
- 13. Концепції:**
 - 14.1. Концепція виховання дітей та молоді в національній системі освіти (1996).
 - 14.2. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності (2000).
 - 14.3. Концепція позашкільної освіти та виховання (1996).
 - 14.4. Концепція превентивного виховання (1998).

- 14.5. Концепція “Рівний рівному про здоровий спосіб життя серед молоді України”.
- 14.614.7. Концепція формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя у дітей та молоді (2004).
- 14.8. Концепція “Українська національна система виховання”// За загальною редак. Кузя В.Г., Руденка Ю.Д., Сергійчик З.О. Основи національного виховання.К.,1993.
- 14.9. Концепція “Українська козацька педагогіка”// За загальною редак. Кузя В.Г., Руденка Ю.Д., Сергійчик З.О. Основи національного виховання.К.,1993.
- 14.10. Концепція художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах та Комплексна програма художньо-естетичного виховання у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах (2004).
- 16.“Устаткування, утримання середніх загальноосвітніх навчально-виховних закладів та організації навчально-виховного процесу” Державні санітарні правила та норми (ДСанПіН) 5.5.2.008-98 (“Директор школи” - № 5, 6, 2000 рік, “Наша школа” - №6, 2001 рік).
- 19 . Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання. К, 1996., К.: ІЗМН,1998.
20. Бойко.А.М. Нова парадигма виховання. – К.: ІЗМН, 1996.
- 21.Єрофієва Л.А.Особистісний підхід до дитини (з досвіду роботи Великолинської ЗОШ Овідіопольського району). - ж-л „Наша школа” № 6, 2003.
- 22.Кірьязова Т.Х., Курочкін С.Л., Чешенко О.І. Школи сприяння здоров’ю – шлях до здоров’я.- “Наша школа”, № 4, 2003.
- 23.Латохина Л.И. Творим здоровье души и тела. С-Пб., 2000.
- 24.Паюл Л.В.Здоров’я, інтелект, духовність (з досвіду роботи гімназії № 8 м.Одеси).- Ж-л „Наша школа” № 3, 2003.
25. Проблеми збереження і зміцнення здоров’я дітей та молоді. Впровадження новітніх здоров’язберігаючих, здоров’яформуючих, здоров’язміцнюючих технологій навчання та виховання в сучасній школі. - Позакласний час
- 26.Моніторингова система в школі. - Інформаційно-методичний журнал №1,2, 4, 2006.
- 27.Методична робота в школі. - Ж-л „Завуч” №33, 2002, стр.1-3
- 28.Методичний кабінет. – Ж-л „Директор школи” №43, 2001, стр.8-9
- 29.О.І.Чешенко. Професійні компетентності вчителя. – Одеса, 2008.